

**PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 08-001-04-01-03
„INVESTICIJOS Į KULTŪROS IŠTEKLIŲ SKAITMENINIMĄ IR PRIEINAMUMĄ“
APRAŠE NURODYTOS INFORMACIJOS PAGRINDIMO APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Nacionalinio pažangos plano uždavinys	4.1 uždavinys. Skatinti gyventojus dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtros
Plėtros programa	Kultūros ir kūrybingumo plėtros programa¹
Atsakinga institucija (koordinuojančioji institucija)	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS POREIKIS, TIKSLINĖS GRUPĖS
IR LAUKIAMO POKYČIO DETALIZAVIMAS**

I. PRIEMONĖS POVEIKIS

Priemonės įgyvendinimas sprendžia 2021 –2030 Kultūros ir kūrybingumo plėtros programoje įvardintą problemą:

- Neaktyvus gyventojų dalyvavimas kultūroje ir netolygus jos vartojimas nesutelkia kultūros potencialo sąmoningai visuomenei ugdyti.

Šios problemos atsiradimą lemia priežastis: neužtikrintas kokybiškų, profesionalių, įvairių kultūros paslaugų tolygus prieinamumas riboja gyventojų įtrauktį į kultūrinį gyvenimą ir kultūros turinio raiškos formos ir sklaidos priemonės neatitinka individualių vartotojų bei socialinių grupių poreikių ir lūkesčių.

Kultūros išteklių skaitmeninimas ir prieinamumas įgyvendina pamatinę valstybės funkciją - vertybių išsaugojimą ir perdavimą ateities kartoms. Spartaus technologijų vystymosi etapas, šiuolaikiški visuomenės poreikiai ir 2020 m. prasidėjusios visuotinės pandemijos padariniai, iš esmės paskatino skaitmeninę transformaciją pabrėžiant informacinių technologijų svarbą bei aukštos kokybės e-paslaugų ir e-produktų, grįstu kultūros ir kultūros paveldo turiniu, poreikį visuomenei. Visuomenė įprato naudotis e-paslaugomis ir produktais grįstais skaitmeniniais kultūros ištekliais darbo, mokslo ir laisvalaikio tikslais, ieškoti informacijos ar susipažinti su skaitmeniniu turiniu Kultūros ministerijos pavaldume esančių įstaigų informacinėse sistemose: lankytis virtualiose parodose, edukacinėse programose ir kūrybinėse dirbtuvėse, kino platformose, virtualiuose teatro ir muzikos renginiuose ar susipažinti su meno vertybių kolekcijomis ir kultūros objektais. Šiuolaikinės visuomenės poreikiai ir 2020 m. prasidėjusios visuotinės pandemijos padariniai, kai buvo sutrikdyta kultūros, meno ir kitų sričių įstaigų veikla visame pasaulyje, iš esmės paskatino skaitmeninę transformaciją pabrėžiant informacinių technologijų svarbą bei aukštos kokybės elektroninių paslaugų ir elektroninių produktų, grįstų kultūros ir kultūros paveldo turiniu, poreikį visuomenei. Pandemija taip pat išryškino itin mažą kultūros turinio ir paslaugų prieinamumą. Gyventojų

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 781 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos patvirtinimo“

dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis 2020 m. tyrimas² (toliau – Tyrimas) parodė, kad: legalius muzikinius įrašus per 2019 m. iki pavasario karantino paskelbimo įsigijo 13 % gyventojų, tuo tarpu filmus per TV žiūrėjo 91,6 %, o filmus internete – 48,6 % gyventojų. Scenos menų renginių įrašų bent kartą per metus klausė ar juos peržiūrėjo 7 iš 10-ties Lietuvos gyventojų, tiesioginę renginių transliaciją ne namuose, pvz., lauke, kino salėje, viešojoje bibliotekoje ar kitoje vietoje yra žiūrėję 36,6 % gyventojų; žiūrėję ar klausęsi renginių įrašų – 69,1 % gyventojų. Palyginti su 2017 m., šios kultūrinės veiklos auditorijos dydis nepakito, tačiau gyventojai renkasi arba juos pasiekia mažesnė įrašų įvairovė. Vizualiųjų menų produkciją vartojo 52 % šalies gyventojų, t. y. lankėsi renginiuose gyvai ar virtualiai, žiūrėjo ar klausėsi programų (lankėsi virtualiose tapybos ir grafikos darbų, fotografijų, skulptūrų, amatininkų dirbinių parodose – 12,2 % gyventojų). Dažniausiai gyventojai žiūrėjo ar klausėsi programų apie vizualiuosius menus arba amatus (žiūrėję ar klausęsi programos apie vizualiuosius menus ir amatus (per TV, radiją, internete ar kitomis priemonėmis – 33,2 % gyventojų). 38 % Lietuvos gyventojų teigia, jog yra aplankę muziejų, galerijų ar parodą nuotoliniu būdu, įskaitant programų šia tema žiūrėjimą ar klausymąsi. Virtualiai Lietuvos arba užsienio kultūros paveldo objektus per metus aplankė apie 20 % gyventojų (kultūros paminklus, istorines ar meno vietas, pastatus ar vietas internete arba kitomis priemonėmis žiūrėjo – 32,4 % gyventojų; arba programas apie kultūros paminklus, istorines ar meno vietas, pastatus arba vietas per TV, radiją, internete arba kitomis priemonėmis žiūrėjo ar klausėsi – 42,6 % gyventojų; lankėsi archyvuose internete - 7,7 % gyventojų). Palyginimui, 2014 m. ir 2017 m. šį aspektą sudarė tik kultūros paveldo programų žiūrėjimas ar klausymasis, o 2020 m., labiau detalizavus muziejų ir paveldo sritis, tyrime įtraukti nauji teiginiai apie kultūros paminklų, istorinių ar meno vietų, įžymių pastatų, archeologinių vietų virtualų lankymą Lietuvoje ir užsienyje. Remiantis Tyrimo duomenimis, praktiškai visi gyventojai vartoja kultūros produktus, daugiausia – filmų ir videomenų, knygų ir spaudos, scenos menų srityse. Didžiausia sklaida pasiekama TV kanalais, tačiau, įvertinus gyventojų virtualų ištraukimą į visas kultūros sritis ir būdus, matyti, kad kultūros pasiekiamumo procentas mažėja, pirmiausiai dėl šiai dienai nepakankamos virtualių (elektroninių) kultūros paslaugų ir skaitmeninio/skaitmeninto turinio pasiūlos. Atsižvelgiant į Kultūros ministerijos vykdytą jai pavaldžių įstaigų apklausą bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir UAB „Visionary Analytics“ dėl „2021–2027 m. visuomenės skaitmeninio išankstinio poveikio vertinimo paslaugų“ ataskaitą, kultūros sektoriaus elektroninių paslaugų kontekste identifikuotos informacinių sistemų ir skaitmeninių išteklių semantinio, techninio, teisinio, organizacinio ir sudėtinų el. paslaugų sąveikumo trūkumas. Žvelgiant iš ekonominės pusės, matoma kompleksinė problema - augantys informacinių sistemų ir duomenų bazių infrastruktūros palaikymo kaštai. Nėra sisteminių, valstybinio lygmens sprendimų dėl įvairių formatų skaitmeninio turinio ilgalaikio išsaugojimo, apimant skaitmeninės informacijos valdymą, vientisumą ir patikimumą. Iškyla grėsmė, kad senstant technologijoms turima informacija bus prarandama ir (ar) taps nenuskaitoma. Skaitmeniniai ir skaitmeninti kultūros išteklių, kaip pridėtinę vertę turintis atvirų duomenų resursas vis dar per menkai panaudojamas turizmo ir verslo sektorių plėtrai, visuomenės švietimo, mokslinių tyrimų ir kitais visuomenės pažangos tikslais.

Šiuo metu skaitmeniniai ir suskaitmeninti kultūros išteklių išskaidyti per skirtingas sistemas, todėl neįgudęs vartotojas ilgai užtrunka ieškodamas informacijos, duomenų ar norėdamas pasinaudoti kultūros paslaugomis. Visuomenė neskatinama domėtis, vartoti ir dalyvauti kultūroje, nes stokojama šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančio kultūros turinio, o dalis kultūros išteklių, pavyzdžiui, scenos meno kūriniai, nėra kaupiami jokioje sistemoje, bet yra pasklidę įvairių įstaigų interneto tinklapiuose, socialiniuose tinkluose ir pan. Negalią turintiems vartotojams pasiūla ir prieiga prie skaitmeninių kultūros išteklių yra dar menkesnė.

Nepakankamas skaitmeninio ir skaitmeninto kultūros turinio prieinamumas iš dalies yra įtakotas šių šiuo metu egzistuojančių problemų:

² <https://www.kulturostyrimai.lt/wp-content/uploads/2021/03/Gyventoju-dalyvavimas-kulturoje-ir-pasitenkinimas-kulturos-paslaugomis-2020-ataskaita.pdf>

- kultūros srities informacinių sistemų techninių galimybių ribotumas, jų organizacinio, techninio ir semantinio sąveikumo trūkumas, duomenų fragmentacija, ribota prieiga prie informacijos ir duomenų rinkinių bei siūlomų el. paslaugų nesuderinamumas ir dubliavimas;
- žema suskaitmenintų ir atvertų kultūros išteklių dalis ir ribotas jų pakartotinis panaudojimas;
- šiuolaikinių technologijų metaduomenų apdorojimui, paieškai ir navigacijai trūkumas;
- šiuolaikinių technologijų, gebančių apdoroti ir suprasti kalbą, kuria gyventojai formuoja užklausas, suprasti tekstą, prisitaikyti ir mokytis iš naudotojų įpročių, siūlyti duomenų analitikos pagrindų susiformavusius sprendimus, trūkumas;
- prieigos ribotumas ir skaitmeninių sprendimų bei turinio trūkumas negali turintiems asmenims;
- ribota kultūros išteklių intelektinė (nemokant kalbos ar neturint specialiųjų žinių objektui surasti) ir socialinė prieiga specialiuosius poreikius turintiems žmonėms;
- nėra į tikslines grupes (pavyzdžiui, į vaikus, vyresnio amžiaus asmenis (65 m. ir vyresni)) orientuoto ir diferencijuoto inovatyvaus kultūros turinio (produktų);
- senstant technologijoms kyla grėsmė, kad turima informacija gali būti prarasta arba tapti nenuskaitoma;
- skaitmeniniai ir skaitmeninti kultūros ištekliai yra prieinami per daugybę skirtingų prieigos taškų, apie kuriuos dažnas visuomenėje nė nežino.

Pagrindinės skaitmeninių kultūros išteklių informacinės sistemos ir duomenų bazės:

1. LIBIS (www.ibiblioteka.lt) - Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema. Sistemos valdytoja - Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Jungia 82 (bibliotekų, muziejų ir kt.) įstaigų bibliografinių įrašų katalogus. Visos tinklui priklausančios įstaigos dirba vieningame jungtiniame bibliografinių įrašų kataloge, kuris veikia valstybės debesijoje. Iš viso kataloge yra virš 8,3 mln. įrašų. Peržiūrų skaičius per metus - 7,38 mln. Sąsaja su VEPIS.

2. LIMIS (www.limis.lt) - Lietuvos integrali muziejų informacinė sistema. Sistemos valdytojas - Lietuvos nacionalinis dailės muziejus. LIMIS yra skirta muziejų tiesioginės veiklos procesams, saugomų vertybių ir eksponatų apskaitai kompiuterizuoti, apima skaitmenintų objektų skaitmeninių bylų ir jų metaduomenų tvarkymą, sklaidai skirtos informacijos viešinimą, bei elektroninių paslaugų teikimą, kurių pagalba užtikrinamas prieinamumas prie skaitmenintų objektų, skaitmeninių bylų ir jų sklaidai skirtų metaduomenų ir kt. Jungia apie 114 muziejų ir jų filialų. Iš LIMIS 988 875 skaitmeninių objektų, viešai prieinami 563 643. Peržiūrų skaičius per 2021 m.: 335 734. Sąsaja su VEPIS.

3. ELVIS (<https://elvislab.lt>) - Elektroninių leidinių valdymo informacinė sistema - tai virtuali biblioteka, skirta visiems, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto. Virtualią biblioteką ELVIS sukūrė ir administruoja Lietuvos aklųjų biblioteka (LAB). ELVIS sistemoje prieinamų pritaikytų leidinių skaičius: 14 094. Registruotų vartotojų atsisiųstų elektroninių leidinių skaičius iš ELVIS 2021 m.: 102125 vnt. Sąsaja su ABC (angl. *Accessible Books Consortium*) ir dalinė sąsaja su LIBIS.

4. EAIS (<https://eais-pub.archyvai.lt/eais>) - Elektroninio archyvo informacinė sistema, valdoma Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos (LVAT), yra skirta priimti ir saugoti Nacionalinio dokumentų fondo elektroninius dokumentus, užtikrinti teisėtą prieigą prie saugomų dokumentų IT ir ryšių priemonėmis, teikti elektronines paslaugas. Jungia devynių archyvų duomenis. EAIS sistemoje yra aprašyti apie 2 milijonai apskaitos vienetų. Informacija apie valstybės archyvuose saugomus dokumentus (archyvinio fondo, apyrašo, bylos ar dokumento lygmenis) skelbiama EAIS išoriniame portale tik registruotiems vartotojams. Sąsaja su VEPIS.

5. KVR (<https://kvr.kpd.lt>) - Kultūros vertybių registras. Kultūros ministerijos valdoma sistema. Nekilnojamosios kultūros vertybės į Kultūros vertybių registrą įrašomos Vertinimo tarybai nusprendus, kad objektui reikalinga apsauga. Valstybės saugomus kultūros paveldo objektus skelbia Lietuvos kultūros ministras. Per kalendorinius metus registrą aplanko beveik 90 000 vartotojų. Sąsaja su VEPIS.

6. KPEPIS (www.kpepis.lt) - Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinė sistema, valdoma Kultūros paveldo departamento. KPEPIS realizuota kilnojamų ir nekilnojamų kultūros vertybių paieška, vieno langelio principu teikiamos su kultūros paveldo sritimi susijusios elektroninės paslaugos tokios, kaip kultūros paveldo objektų ir kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos reglamentų išdavimas, kultūros paveldo

specialistų atestatų išdavimas bei kvalifikacijos pripažinimas, kt. KPEPIS lankytojų skaičius per kalendorinius metus - 5 650.

7. VEPIS (www.epaveldas.lt) - tai didžiausias Lietuvos skaitmeninto kultūros paveldo portalas, gyvuojantis jau daugiau nei 15 metų. Šiuo metu portale jau sukaupta per 290 tūkst. kultūros paveldo objektų. Jo turinį kuria ir naujais objektais pildo 24 institucijos: bibliotekos, muziejai, archyvai ir kitos su kultūros paveldu susijusios institucijos. Nuo 2012 m. šio portalo turinys yra atspindimas ir Europos Komisijos iniciatyva kuriamame Europos bibliotekų, archyvų ir muziejų skaitmenintų dokumentų portale „Europeana“. Sukurtos sąsajos su LIBIS, LIMIS, EAIS, KVR, E-KINAS, ir Mediateka LRT. Peržiūrų skaičius per 2020 m.: 353 479.

8. E-KINAS (www.ekinas.lt) - Lietuvos centrinis valstybės archyvas. Lietuvos centriname valstybės archyve sukauptas dokumentinis kino paveldas. Lietuvos centriname valstybės archyve saugoma 8,6 tūkstančio pavadinimų lietuviškų filmų. Tai sudaro beveik 46.000 kino juostų. Kasmet archyvas pasipildo naujais kino dokumentais: kino kūrėjai perduoda savo sukurtus filmus, užsienio lietuviai atsiunčia išsaugotas unikalias senąsias juostas ir pan. Sąsaja su VEPIS.

9. LMAVB (<https://elibrary.mab.lt>) - Skaitmeninis archyvas. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos valdomas archyvas, kuriame saugoma daugiau kaip 109 tūkst. suskaitmenintų objektų (13 proc. turimo turinio), kuriuos sudaro kultūros paveldo bei mokslo šaltiniai, senosios knygos ir periodiniai leidiniai, rankraščiai, senieji atvirukai, piešiniai, fotografijos ir kt.), elektroniniai bibliotekos leidiniai (bibliografijos, katalogai, mokslo straipsniai, įvairiomis progomis išleisti leidiniai ir pan.).

10. SKAITMENINĖS KOLEKCIJOS (<https://kolekcijos.biblioteka.vu.lt/>) - Lietuvai ir pasauliui reikšmingo skaitmeninio paveldo platforma, valdoma Vilniaus universiteto bibliotekos. Šiuo metu Skaitmeninių kolekcijų platformoje pateikiama daugiau kaip 15 tūkst. skaitmeninių objektų (0,35 proc. turimo kultūros paveldo turinio), kuriuos sudaro reti spaudiniai, rankraščiai, grafikos kūriniai, fotografijos ir kiti dokumentai. Vartotojas gali atsisiųsti bet kurį objektą jpg formatu. Prie kiekvieno objekto atvaizduojami jo metaduomenys pagal katalogo informaciją, taip pat pateikiama ir informacija apie objekto autorių teisių statusą, pateikiama nuoroda į kanoninę licencijos puslapį.

11. Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadas/duomenų bazė/ informacinė sistema (<https://savadas.lnkc.lt/>) - Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenų bazė, kurioje yra Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo vertybių sisteminiai sąrašai su surinktais ir nuolat atnaujinamais dabarties ir praeities duomenimis: aprašymais, vaizdo ir garso medžiaga. Sąvado/duomenų bazės valdytojas yra Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, tvarkytojas - Lietuvos nacionalinis kultūros centras. Sąvadą sudaro: Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado duomenų bazė, Dainų šventės duomenų bazė, Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado informacinė sistema. Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado duomenų bazė - Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenų bazė, kurioje yra 48-ių Lietuvos nematerialaus kultūros paveldo vertybių sisteminiai sąrašai su surinktais ir nuolat atnaujinamais dabarties ir praeities duomenimis: aprašymais, vaizdo ir garso medžiaga. Sąvado valdytojas yra Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, tvarkytojas - Lietuvos nacionalinis kultūros centras. 2017–2021 m. Sąvado išorės svetainėje (<https://savadas.lnkc.lt/>) paskelbta 39 vertybių įrašai su aprašais, vaizdo ir garso medžiaga, 20 vaizdo siužetų. Peržiūrų skaičius - 10 300.

2016–2021 m. Dainų šventės svetainėje (<https://dainusvente.lt>) paskelbtas 21 vaizdo įrašas. Jų peržiūrų skaičius 62059. Per 2021 m. ši svetainė turėjo 15146 lankytojų, 19963 sesijų, peržiūrėta 41 434 puslapių.

Sąvado IS įrašų (tekstinis vertybių pristatymas, vaizdo ir garso failai) atvėrus sistemą bus apie 2 500. Kasmet planuojama papildyti 500-1000 naujais įrašais. Planuojamas e. paslaugų vartotojų skaičius per metus – apie 5000.

12. LKC - Lietuvos kino centras (<http://www.lkc.lt/paveldas-2/restauruoti-filmai/>) saugantis LKC restauruotus filmus. LKC atskiros laisvai prieinamos duomenų bazės skirtos kultūros išteklių skaitmeninimo veikloms neturi. Centras nuo 2014 m. iki 2022 m. yra restauravęs 33 vaidybinius, dokumentinius ir animacinius filmus, kurių MP4 įrašus norėtų padaryti registruotiems vartotojams nemokamai prieinamais per E. kultūra platformą be filmų parsisiuntimo galimybes. Bendras duomenų kiekis MP4 failų dabar yra iki 170 GB. Kasmet restauruojamų filmų kolekcija pasipildo 3–5 filmais. Kartu su filmais perduodami

galėtų būti filmų aprašymai, nuotraukos ir subtitrai. Perdavimas galimas suformuotų parsisiuntimo nuorodų būdu.

13. Sinemateka (sinemateka.librarika.com, sinemateka.lt) - kino ir medijų archyvas. Archyvo valdytojas - viešoji įstaiga "Meno avilyš". Kolekciją sudaro aktualiausi ir svarbiausi leidiniai apie kiną ir medijas, videomeno kolekcija, asmeniniai kino kūrėjų ir tyrinėtojų (Jono Meko, Sauliaus Macaičio, Almanto Grikevičiaus, Henriko Šablevičiaus ir kitų) fondai, kuriuose saugomi įvairūs leidiniai, fotografijos, vaizdo/garso įrašai ir kiti audiovizualiniai dokumentai.

14. Lietuvos nacionalinės filharmonijos televizija (<https://nationalphilharmonic.tv>) - skaitmeninė koncertų salė, šiuo metu talpinanti 138 koncertus bei 12 edukacinių vaizdo reportažų. Skaitmeninėje įrašų salėje - koncertai, kuriuos atlieka gastroliuojantys solistai, dirigentai ir Lietuvos nacionalinės filharmonijos kolektyvai. Koncertai skaitmeninei erdvei yra kruopščiai atrenkami, fiksuojamos premjeros, Lietuvos bei užsienio dirigentų, solistų vizitai. Peržiūrų skaičius 2021 m. - 150 000.

15. LTA Fototeka (<http://archyvas.lti.lt/nuotraukos/>) - Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Lietuvių tautosakos archyvo nuotraukų duomenų bazė, kurioje patalpinta 19 979 vnt. nuotraukų ir jų metaduomenų. Ši duomenų bazė nebėra pildoma, tačiau ji funkcionuoja ir joje veikia paieška pagal fotografus, vietas, raktinius žodžius, metus ir pan. Peržiūrų skaičiaus per 2021 m. nėra registruotas, kadangi bazė kurta 2006 MS Access (DBMS) pagrindu ir įrankis stebėti lankytojų skaičių neįdiegtas.

16. Elektroninės knygos (<http://www.sutartines.info/slaviunas/> ir <http://www.sutartines.info/paliulis/>) - elektroniniai šaltiniai, sukurti 2015 ir 2016 metais, turintys paiešką tekste ir paiešką pagal pavadinimą, metus, užrašytoją, pateikėjus ir t.t.

17. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) mediateka ir televizija (<http://mediateka.lmta.lt/>) turi sukaupusi didelį garso ir vaizdo archyvą, kurį sudaro muzikos, teatro, šokio ir kino darbai, susiję su LMTA studentų ir dėstytojų menine bei moksline veikla, taip pat folkloro ir etnografinių ekspedicijų įrašai. Skaitmeninis turinys, t.y. koncertai ir renginiai, meniniai ir dokumentiniai filmai bei garso įrašai, spektakliai, paskaitos, meistriskumo kursai, konferencijų pranešimai ir kt., patalpintas į daugiau nei 50 TB apimties duomenų bazę. Kasmet LMTA savo audiovizualinę duomenų bazę papildo mažiausiai 500 įvairaus pobūdžio įrašų. Nuo 2015 m. LMTA vykdomos reguliarios įvairių renginių internetinės transliacijos, surinkusios virš 80 000 peržiūrų.

18. Mediateka LRT (<https://www.lrt.lt/mediateka>) - Lietuvos radijo ir televizijos audio ir video duomenų bazė. Valdytojas Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija. Mediatekos skaitmeniniai duomenys laikomi vietinėje infrastruktūroje, prieinamumas realizuotas per LRT administruojamą atskirą informacinę sistemą. Sąsaja su VEPIS.

19. Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras (www.opera.lt) – skaitmeninis renginių, interviu, edukacinių užsiėmimų, konferencijų, specialių LNOBT projektų video archyvas (šiuo metu yra 283 video įrašų, peržiūrų skaičius 2021 m. – 257 000) bei virtualus operos ir baleto teatras, ateityje uždaroje skaitmeninėje erdvėje pristatantis spektaklius ir kaupiantis jų audiovizualinį archyvą.

II. TIKSLINĖS GRUPĖS

Priemonės tikslinei grupei priklauso:

- 16–74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);

- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. lietuvių, <https://123.emn.lt/#emigracija>).

III. LAUKIAMO POKYČIO DETALIZACIJA

Naudojamos sąvokos:

E. kultūra platforma – integruota prieiga prie skaitmeninio ir skaitmeninto turinio platforma, skirta informacijos pateikimui ir sklaidai.

Naudotojo sąsaja (angl. *user interface, UI*) – visuma aparatinių ir programinių programinių priemonių, sudarančių kompiuterio naudotojui patogias sąlygas valdyti operacinę sistemą ir taikomąsias programas.

Programinė sąsaja – susitarimų ir procedūrų rinkinys ryšiams tarp atskirų programų ir operacinės sistemos realizuoti. Yra komponentinių ir modulinų sistemų projektavimo ir veikimo pagrindas. Operacinės sistemos turi programų sąsajas, kurias programuotojai gali naudoti bendroms funkcijoms (pvz.: duomenų įvedimui ir išvedimui, failų tvarkymui) vykdyti.

Skaitmeniniai ištekliai – skaitmenintas ir skaitmeninis kultūros turinys bei informacijos apie jį visuma, apimanti kultūros sektoriaus skaitmeninius dokumentus, elektroninius dokumentus, vaizdo ir (ar) garso dokumentus bei objektus, dvimačius ir trimačius objektus, registrų ir valstybės informacinių sistemų dokumentus ir duomenis, kurie pateikiami vartotojui informacinių technologijų priemonėmis.

Įgyvendinus priemonę bus išplėstos kultūros galimybės ir padidintas kultūros išteklių prieinamumas visuomenei: skaitmeninės formos pagalba bus sukuriama moderni, šiuolaikinėmis technologijomis grįsta prieiga (toliau – Platforma) prie kultūros turinio, duomenų ir informacijos išteklių bei kokybiškų kultūros e-paslaugų. Skaitmeninio ir skaitmeninto turinio peržiūra augs 20 % iki 2030 m.

Priemonės metu įgyvendintini technologiniai sprendimai:

- sukurtas struktūruotų susietųjų duomenų (angl. *linked data*) semantinis tinklas;
- sudaroma centralizuota kultūros lauko įstaigų duomenų bazė. Įstaigos neturinčios savo informacinių sistemų - sukels turimus skaitmeninius, skaitmenizuotus ir projekto metu suskaitmenintus objektus į centralizuotą duomenų bazę ir aprašys metaduomenis sutartu standartu. Įstaigos turinčios savo informacinę sistemą – savo duomenis (objektus ir metaduomenis) pateiks sąsajų pagrindu;
- sukurta šiuolaikiška ir patraukli kultūros turinio sklaidos ir paieškos Platforma;
- įdiegtų šiuolaikinių technologijų pagalba bus automatizuoti informacinės paieškos apie skaitmeninius objektus bei skaitmeninių vaizdų atpažinimo ir tekstų analizės sprendimai.
- Automatizuojami sistemos duomenų klasifikatoriai, tezaurai;
- personalizuotos objektų paieškos technologinių sprendimų dėka bus vykdoma galutinių turinio naudotojų poreikių analitika pagal jų elgseną, atitinkamai pateikiant automatinius skaitmeninio turinio bei elektroninių paslaugų pasiūlymus.
- diegiami sisteminiai valstybinio lygmens sprendimai dėl įvairių formatų skaitmeninio turinio ilgalaikio išsaugojimo, apimantys skaitmeninės informacijos valdymo, tvarkybos techninius procesus, garantuojančius skaitmeninės informacijos vientisumą ir patikimumą, užtikrinant jų tęstinį panaudojimą ir išsaugojimą;
- užtikrinamas duomenų saugumas, juos saugant valstybinėje debesijoje.

Pokyčiai užtikrinant kultūros turinio pasiekiamumą:

- didinamas kultūros išteklių ir paslaugų prieinamumas, kuris užtikrins kultūra besidominčiam vartotojui greičiausiu ir patogiausiu būdu gaunamą informaciją ir paslaugas tiek Lietuvoje, tiek užsienyje;
- kultūros išteklių visuma išsaugoma ateities kartoms, užtikrinama, kad senstant technologijoms turima informacija nebus prarandama ir (ar) taps nenuskaitoma;

- kuriamas kultūros turinys specifinėmis tikslinėmis grupėmis, pavyzdžiui, vaikams, jaunimui ar vyresnio amžiaus asmenims (65 m. ir vyresni).

Nauda verslui ir visuomenei:

- padidėjus suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių pasiūlai, įvairovei ir prieinamumui sudaroma galimybė juos naudoti verslo produktų ir paslaugų kūrime, startuoliams (angl. startups), individualiems projektams, kultūrinei edukacijai, mokslo, tyrimų ir bet kokiais kitais tikslais;
- turimi ištekliai tampa prieinami visiems besidomintiems Lietuvos kultūra, įskaitant užsienyje gyvenančius lietuvius;
- pagerinamos sąlygos socialiai pažeidžiamų grupių gyventojams naudotis skaitmeniniais informacijos ištekliais;
- skatinamas tarpsektorinis bendradarbiavimas;
- kuriamos partnerystės;
- skatinama tinklaveika ir dalijimasis;
- tobulinami IS/DB vadybos ir valdymo principai ir procesai;
- naudojami analitikos įrankiai: skaitmeninio turinio vartotojo analizė ir pritaikymas efektyvinant kultūros įstaigų veiklą ir pritaikant ją vartotojui;
- skatinama fizinio bei skaitmeninio kultūros turinio kokybė.

Elektroninių paslaugų ir skaitmeninio kultūros turinio prieinamumo didinimo ir pritaikymo, tiesiogiai prisideda prie 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano horizontaliųjų principų „inovatyvumas“ ir „lygios galimybės visiems“ įgyvendinimo.

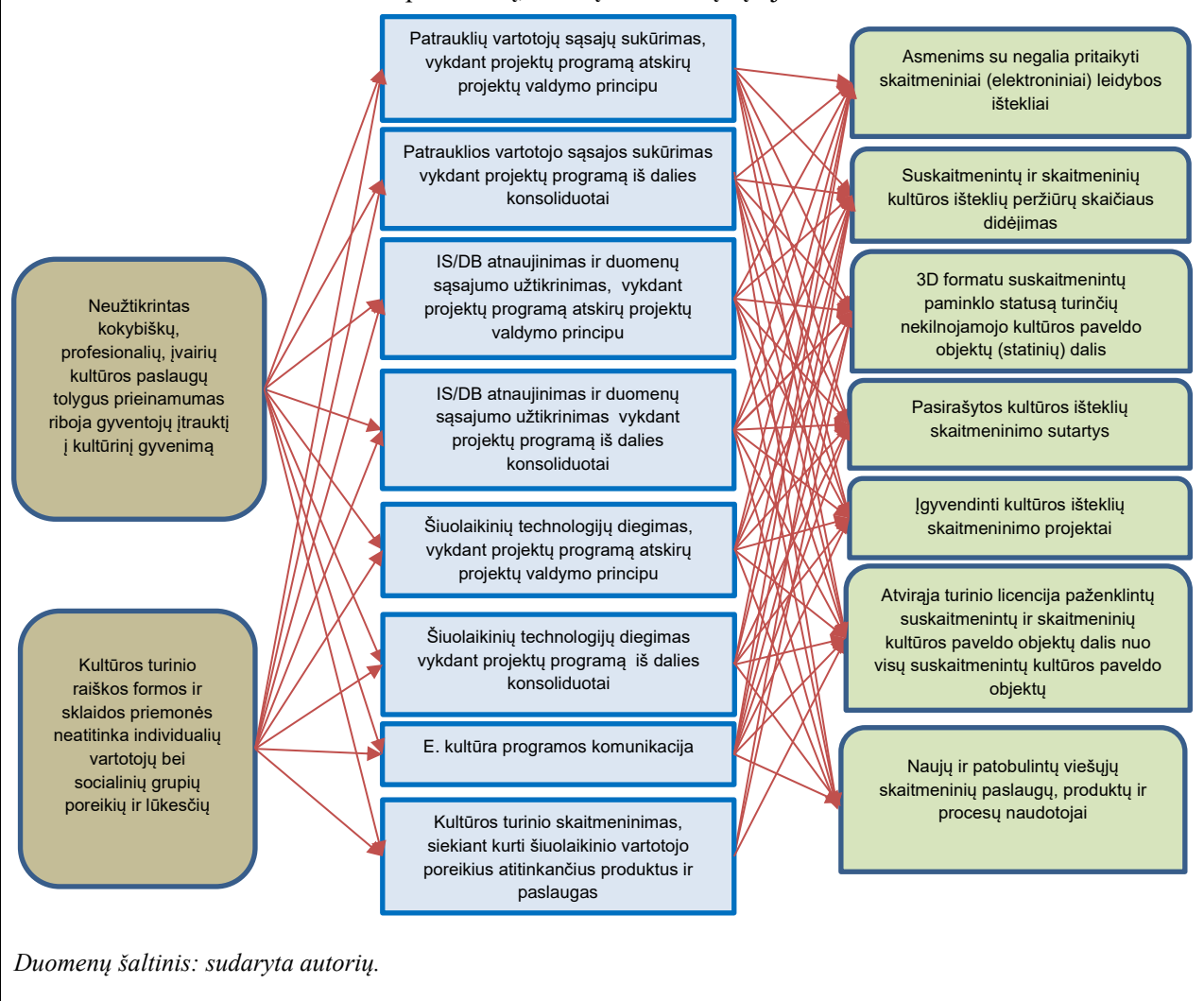
Inovatyvumo horizontalusis principas bus įgyvendinamas veiklomis: *Patrauklios vartotojui sąsajos sukūrimas, vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai, IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai, Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai ir Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas* prisidės prie kultūros skaitmenintų išteklių inovatyvesnių ir veiksmingesnių veikimo būdų, paieškos bei taikymo. Nauji technologiniai sprendiniai įveiklins vartotojo ir kūrėjo kūrybiškumą per socialinės tinklaveikos sukurtas paslaugas ir patirtis. Veikos, paskatins kūrėjus siekti geresnės skaitmeninių paslaugų ir produktų kokybės, didinant išliekamąją ir pridėtinę jų vertę, kartu didins vartotojų srautą ir poreikį kultūros bei meno sektoriui.

Lygių galimybių visiems horizontalusis principas bus įgyvendinamas atsižvelgiant į neįgaliųjų, moterų ir vyrų, skirtingų amžiaus grupių, tautinių mažumų ir kitų diskriminaciją patiriančių grupių poreikius veiklose: *Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai, IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai, Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai ir Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas.*

2.1 priežasties problematika ir sprendiniai prisidės prie šių Lietuvos 2030 bendrojo plano sprendinių³ Nr. 172, 174, 175, 178, 182, 183 ir 184 įgyvendinimo.

³ [Lietuva 2030 - Bendrasis planas | Konkretizuotų sprendinių medžiaga](#)

Paveikslas Nr. 2. Problemos priežasčių, veiklų ir rodiklių sąsajos

ANTRASIS SKIRSNIS

PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR TERITORINIAI SKIRTUMAI

Priemonės įgyvendinimas apima visą Lietuvos teritoriją, neskaidant projekto įgyvendinimo teritorijos į regionus ar jokių kitus suskirstymus, - skaitmeninė forma užtikrina teritorinių skirtumų eliminavimą ir vienodą prieinamumą visiems kultūra besidomintiems gyventojams.

Be to, skaitmeniniai ir skaitmeninti kultūros išteklių bus prieinami ir lietuviams, gyvenantiems užsienyje, taip pat gali būti panaudojami tarptautinei Lietuvos kultūros reprezentacijai.

III SKYRIUS ALTERNATYVŲ ANALIZĖ

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS ALTERNATYVŲ ANALIZĖS NUOSTATOS

Bendrosios alternatyvų analizės nuostatos yra šios:

- nagrinėjamas alternatyvas vienija tikslas didinti skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių prieinamumą;
- skaitmeniniai ir skaitmeninti kultūros išteklių yra perkelti ir saugomi valstybinėje debesijoje;

- esamos IS/DB modernizuojamos, tiek, kiek reikalinga efektyviam duomenų pateikimui, institucijose liekantiems vidiniams procesams ir apskaitai, išteklių peržiūrai užtikrinti;
- diegiamos šiuolaikinės technologijos objektų paieškai, peržiūrai, analitikai (DI, vartotojų elgsenos analizė, vaizdo ir teksto atpažinimas, kita);
- suvienodinami metaduomenų standartai, tinkami tarptautiniam panaudojimui, skaitmeninimo procesai, užtikrinamas duomenų saugumas;
- skaitmeninami dar nesuskaitmeninti reikšmingi kultūros išteklių ir kuriamos naujos šiuolaikiniam vartotojui aktualios paslaugos, produktai.

Prieš suformuluojant alternatyvas, įvertinamos žemiau nurodomos galimos veiklos (sudaromas ilgasis veiklų sąrašas). Visos formuluojamos veiklos sprendžia tą pačią priežastį ir sub-priežastį. Veiklos gali būti vykdomos decentralizuotai, realizuojant projektus kiekvienos IT/DS atveju atskirai, iš dalies konsoliduotai, bei pilnai konsoliduotai, kuomet atsisakoma šiuo metu informacinėse sistemose esančių duomenų bazių ir visi duomenys perkeliama į naują centralizuotą duomenų bazę. Ilgajam veiklų sąrašui įvertinti pasirenkami vertinimo kriterijai nurodyti lentelėje žemiau (naudojama keturių kriterijų vertinimo sistema kokybiniam įvertinimui atlikti), kurie yra kritiškai svarbūs efektyviam priemonės įgyvendinimui nustatytais terminais. Kiekvienas vertinimo kriterijus yra vertinamas kokybiniu balu nuo 1 (labai blogai) iki 5 (labai gerai). Į trumpąjį veiklų sąrašą yra įtraukiamos visos veiklos, kurioms suteiktų balų skaičius yra 14 arba daugiau balų.

Priežastis, sub-priežastis					
2.1 Neužtikrintas kokybiškų, profesionalių, įvairių kultūros paslaugų tolygus prieinamumas riboja gyventojų įtrauktį į kultūrinį gyvenimą.					
2.1.2 Kultūros turinio raiškos formos ir sklaidos priemonės neatitinka individualių vartotojų bei socialinių grupių poreikių ir lūkesčių.					
Identifikuotos ir įvertintos galimos veiklos	Įgyvendinimo greitis	Kultūros išteklių valdytojų įsitraukimo apimtis	Įgyvendinimo aiškumas ir paprastumas	Duomenų judėjimo sklaidumo užtikrinimas	Bendras kokybės balų skaičius
Patrauklių vartotojų sąsajų sukūrimas, vykdant projektų programą atskirų projektų valdymo principu.	4	4	4	4	16
Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	4	5	4	4	17
Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdant projektų programą konsoliduotai.	3	2	3	2	10
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdant projektų programą atskirų projektų valdymo principu.	4	4	4	3	15
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	3	5	4	5	17
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdant	2	2	4	4	12

projektų programą konsoliduotai.					
Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdanč projektų programą atskirų projektų valdymo principu	3	4	4	4	15
Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdanč projektų programą iš dalies konsoliduotai	3	5	4	4	16
Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdanč projektų programą konsoliduotai.	2	2	4	4	13
E. kultūra programos komunikacija	4	5	4	-	14
Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	5	5	4	-	14

Ekspertinis vertinimas atskleidžia, kad 14 ir mažiau balų gavusių veiklų atveju rizikos, kad įgyvendinant bus susidurta su duomenų judėjimo problemomis, yra daugiau nei tikėtinos, bei šiais atvejais technologinių sprendinių diegimas truks ilgiau, taip pat šios veiklos ribotą galimybes pritraukti daugiau kultūros išteklių, nes jų valdytojai vertindami rizikas nedemonstruoja motyvacijos šiuos išteklius atverti visuomenei. Todėl yra parenkamos šios investicinės ir komunikacinės veiklos:

- Patrauklių vartotojų sąsajų sukūrimas, vykdanč projektų programą atskirų projektų valdymo principu;
- Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdanč projektų programą iš dalies konsoliduotai;
- IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdanč projektų programą atskirų projektų valdymo principu;
- IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdanč projektų programą iš dalies konsoliduotai;
- Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdanč projektų programą atskirų projektų valdymo principu;
- Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdanč projektų programą projektų iš dalies konsoliduotai;
- E. kultūra programos komunikacija;
- Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas.

Įvertintos dvi alternatyvos, kadangi ilgojo veiklų sąrašo vertinimo metu veiklos, kurios galėjo sudaryti trečiosios alternatyvos pagrindą, buvo įvertintos, kaip nepakankamai pagrįstos ir pernelyg rizikingos.

Žemiau šiame skyriuje suformuluojamos alternatyvos yra skiriamos tai pačiai problemai spręsti (problema – *Neaktyvus gyventojų dalyvavimas kultūroje ir netolygus jos vartojimas nesutelkia kultūros potencialo sąmoningai visuomenei ugdyti*).

Formuojant alternatyvas, yra įvertinta kiekvienos veiklos įgyvendinimui reikalingų investicijų suma (žr. lentelę žemiau).

Veiklos pavadinimas	Veiklos tipas	Įgyvendinimo būdas	Finansavimo suma, Eur
Patrauklių vartotojų sąsajų sukūrimas, vykdanč projektų programą atskirų projektų valdymo principu	Investicinė	Valstybės planavimas	3 600 000
Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdanč projektų programą iš dalies konsoliduotai	Investicinė	Valstybės planavimas	2 096 666
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdanč projektų programą atskirų projektų valdymo principu	Investicinė	Valstybės planavimas	29 369 353

IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	Investicinė	Valstybės planavimas	17 416 848
Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu	Investicinė	Valstybės planavimas	18 000 000
Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	Investicinė	Valstybės planavimas	9 958 465
E. kultūra programos komunikacija	Komunikacinė	Valstybės planavimas	1 273 500
Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	Investicinė	Konkursas / Valstybės planavimas	5 374 401

Šioms veikloms yra suformuoti alternatyvūs intervencijos sprendiniai (tikslinės grupės, projektų vykdytojai, finansavimo apimtis bei finansavimo forma), kaip paašškinta sekančiame skyriuje. Formuluojuant alternatyvas, atsižvelgta į tai, kad teisės aktų nuostatos gali būti keičiamos.

ANTRASIS SKIRSNIS

PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS

Šiame skyriuje pateikiamas formuluojamų alternatyvų ir kiekvienos veiklos aprašymas.

Formuluojamos šios alternatyvos:

- alternatyva Nr. 1 „Skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių prieinamumo didinimas, projektų programą vykdam atskirų projektų valdymo principu“;
- alternatyva Nr. 2 „Skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių prieinamumo didinimas, projektų programą vykdam programos valdymo principu, objektų duomenų bazes integruojant iš dalies konsoliduotai“.

Veiklos pavadinimas	Finansavimo suma, Eur	
	Alternatyva Nr. 1	Alternatyva Nr. 2
-		
Iš viso:	57 617 254	36 119 880
Patrauklių vartotojų sąsajų sukūrimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu	3 600 000	-
Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	-	2 096 666
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu	29 369 353	-
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	-	17 416 848
Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu	18 000 000	-
Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	-	9 958 465
E. kultūra programos komunikacija	1 273 500	1 273 500
Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	5 374 401	5 374 401

Žemiau detalizuojama kiekviena iš veiklų, nurodomos tikslinės grupės (į ką nukreiptos priemonės veiklos), projektų vykdytojai, siejami rezultatai, finansavimo apimtis bei finansavimo forma.

Veikla: Patrauklių vartotojų sąsajų sukūrimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu

Aprašymas

Siekiant didinti skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių peržiūrų skaičių bei skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti kultūrinėse veiklose veiklos apimtyje yra numatyta sukurti patrauklias vartotojų kultūros išteklių atvėrimo sąsajas (angl. front-end).

Virtualus kultūros turinys vartotoją pasieks patrauklia forma, greitai, lengvai ir intuityviai, atliepianč šiuolaikinio vartotojo poreikius, tokiu būdu išplečiant kultūros sklaidos galimybes ir panaikinant teritorinio kultūros prieinamumo apribojimus.

Išorinės sąsajos ir jose pateikiamas skaitmeninis ir skaitmenintas kultūros turinys bus pritaikytas ir įvairias negalias turintiems žmonėms, taip pat asmenims, kurie iki šiol neturėjo į juos nukreiptų skaitmeninio turinio paslaugų, pavyzdžiui, moksleiviams, senjorams.

Skaitmeninio kultūros turinio prieinamumas yra ypač aktualus pandemijos ar kitu ekstremalios situacijos metu, kuomet įprasta prieiga prie kultūros gali būti apribota.

Įgyvendinant šią veiklą kiekviena kultūros turinį skaitmeninančių įstaigų atveria skaitmeninius ir skaitmenintus kultūros išteklius atskirai, sukurdamos naujai ar atnaujindamos esamas vartotojų sąsajas (angl. front-end). Kultūros išteklių saugomi esamose IS/DB, tačiau vartotojas juos pasiekia patrauklia, šiuolaikiška forma.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536,302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. Lietuvių).

Projektų vykdytojai

Įstaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos.

Siekiami rezultatai

Sukuriama / atnaujinama ne mažiau 12 šiuolaikinio vartotojų poreikius atitinkančių vartotojų sąsajų kultūros išteklių sklaidai.

Finansavimo apimtis

3 600 000 EUR. Remiantis preliminarine rinkos apklausa ir kultūros įstaigų pateiktais poreikiais, daroma prielaida, kad vidutiniškai vienos vartotojo sąsajos (angl. front-end) atnaujinimas (programavimo paslaugos) kainuoja 300 000 EUR.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: Patrauklios vartotojui sąsajos sukūrimas, vykdančią projektų programą iš dalies konsoliduotai

Aprašymas

Po COVID-19 krizės kultūros sektorius susiduria su dideliais ekonominiais sunkumais. Veikla siekiama skatinti kultūros prieinamumą ir vartojimą per virtualių meno produktų ir paslaugų pasiūlą. Skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių sklaidai sukuriama „vieno langelio“ principu veikianti kultūros turinio paieškos ir sklaidos vartotojo sąsaja - „E. kultūra platforma“, kurioje atvaizduojami projekte dalyvausiančių kultūros įstaigų skaitmeniniai ir skaitmeninti kultūros išteklių ir, kurioje atsiranda prieiga naudotis šiuolaikinėmis technologijomis sukurtomis paslaugomis ir produktais išoriniams ir vidiniams platformos ir IS/DB vartotojams.

„E. kultūra platforma“ bus sukurta VEPIS pagrindu ir atvers skaitmeninius kultūros ir meno išteklius (kultūros vertybės, profesionaliojo meno kūriniai, redaguotas kultūros turinys ir pan.), informacinių sistemų ir duomenų bazių esamus duomenis, skatins atsakingą, tvarų ir novatorišką vartojimą. Per vartotojo sąsają

būtų galima naudotis projekto metu sukurtomis paslaugomis ir produktais. Pavyzdžiui, įtraukianti, virtuali ir papildyta realybė bei 3D ir kiti panašūs sprendiniai, kurie skatina naujus kūrybinės raiškos būdus ir gali įkvėpti naują bei nuolatinę auditoriją. Kartu sukuriamos paskatos žmonėms naudotis aukštos meninės vertės skaitmeninio turinio artefaktų, muzikos, vaizdo, kultūros paveldo pastatų ir vietų vaizdų kolekcijų ištekliais. Numatoma investuoti į „E. kultūra platformos“ funkcionalumą ir patrauklumą siekiant:

- Padidinti skaitmeninių objektų matomumą per paieškos patirtį, redakcinį turinį, naršymo patirtis, vartotojo sąveiką, turinio informavimą;
- Padidinti aktyvią kultūros ir meno sekėjų bazę;
- Plėsti paslaugas, padedančias įstaigoms efektyviai dalintis savo skaitmeniniu turiniu internete kartu investuojant į *IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdamas projektų programą iš dalies konsoliduoti, Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdamas projektų programą iš dalies konsoliduoti, E. kultūra programos komunikacija ir Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas* veiklas, taip užtikrinant skaitmeninių produktų ir paslaugų infrastruktūrą sąveikaujančią tarpusavyje. Sudaryti galimybę įstaigoms kartu kurti bendrus naujus produktus ir paslaugas;
- Padidinti turinio kokybę. Skaitmenintas turinys: ir šiuolaikinių technologijų pagalba sukurtos paslaugos ir produktai bei galimybė juos kurti patiems: galerijos, parodos, vaizdo, garso meninės vertės skaitmeninio turinio trimačių vaizdų ištekliai reprezentuos objektų gylį ir kokybę taip pritraukiant naujų lankytojų ir didinant esamų vartotojų lūkestį.

Daroma prielaida, kad dėl skirtingo projektų greičio ar/ir skirtingo technologinio lygio, duomenų perkėlimo rizikų ar/ir nepasirengimo išteklių konsolidavimui, dalis įstaigų išlaikys savo turimas vartotojų sąsajas, tačiau į jų turimų vartotojų sąsajų modernizavimą neinvestuojama, kadangi šios įstaigos į v.„E. kultūra platformą“ perduos savo duomenis programinių sąsajų pagalba.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. Lietuvių).

Projektų vykdytojai

Įstaigos, esančios suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos.

Siekiami rezultatai

Sukuriama 1 šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkanti vartotojo sąsaja konsoliduotų kultūros išteklių sklaidai.

Per sukurtą sąsają pasiekiami duomenys iš ne mažiau kaip 12 institucijų, kurie būtų patalpinti centralizuotoje duomenų bazėje arba per sukurtas programines sąsajas.

Finansavimo apimtis

2 096 666 EUR. Remiantis preliminaria rinkos apklausa ir kultūros įstaigų pateiktais poreikiais, daroma prielaida, kad padidėjus konsoliduojamų ar per programines sąsajas integruojamų duomenų apimčiai, vieningos vartotojo sąsajos sukūrimas kainuos nurodytą sumą.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu

Aprašymas

Veiklos apimtyje yra numatyta įdiegti turinio saugojimo, duomenų standarto bei atvaizdavimo sprendinius, kurie užtikrins sklandžias kultūros išteklių peržiūras, duomenų sąsajumą, galimybes pasisiūsti, pakartotinį duomenų naudojimą, bei vartotojų pasitenkinimą teikiamomis skaitmeninio turinio kokybe, tačiau šie funkcionalumai būtų įgyvendinti kiekvieno projekto apimtyje. Kitaip tariant duomenys ir informacija būtų išskaidyta ne mažiau 12-os institucijų įgyvendinamuose projektuose, tačiau nebūtų bendros duomenų konsolidacijos ir pateikimo išorės ir vidaus IS vartotojui per vieningą vartotojo prieigą. Veiklos apimtyje taip pat yra numatoma užtikrinti esamų informacinių sistemų/duomenų bazių, liekančių įstaigose bazių funkcionalumų tokių, kaip apskaita, vidiniai procesai, išteklių peržiūra, sklandų veikimą.

Tuo tarpu, siekiant užtikrinti kultūros išteklių duomenų sąsajumą, sklandžią ir tikslią objektų paiešką bei tarptautinį integralumą, veiklos apimtyje yra numatyta skaitmeninio ir skaitmeninto turinio metaduomenų paruošimas eksportui suvienodintu standartu. Tai vienas iš esminių veiksnių, kurių reikia atlikti diegiant šiuolaikinius duomenų apdorojimo, analitikos ar paieškos įrankius. Įgyvendinant projektų programą siūlomas naudoti EDM standartas. Tai - tarptautinis standartas, kuriuo teikiami duomenys į Europos kultūros paveldo turinio ir paieškos sistemą Europeana. Šios veiklos apimtyje yra atnaujinamos įstaigų informacinės sistemos ir duomenų bazės tiek, kiek reikalinga sklandžiam ir greitam skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių atvėrimui, peržiūrai ir sklaidai, apskaitai, bei optimaliems vidiniams procesams, tačiau kiekvienos įstaigos valdomų informacinių sistemų ir/ar duomenų bazių apimtyje atskirai. Atnaujinius DB/IS bus pasiektas 4-5 duomenų brandos lygis (duomenų brandos lygio apibrėžimai viešai prieinami adresu: <https://atviriduomenys.readthedocs.io/savokos.html>, <https://5stardata.info/en/>), tačiau kiekvieno projekto apimtyje.

Šiuolaikinės technologijos būtų diegiamos kiekvienos IS/DB apimtyje (atskiruose projektuose), skirtingai ir priklausomai nuo jų poreikio, galimas analogiškų technologijų dubliavimasis skirtinguose projektuose. Technologiniai sprendimai skirti duomenų analitikai dirbtų tik atskirų projektų sukurtose IS/DB, tačiau negalima būtų generuoti bendro kultūros lauko IS/DB analitikos. Skirtinguose projektuose būtų diegiamos ir technologijos, skirtos sukurti naujus produktus ir paslaugas, tačiau tai apsiribotų tik atskirų vykdomų projektų vykdytojų ir jų partnerių IS/DB. Tokiu būtu būtų ženkliai ribojamas galimų technologijų naudotojų ratas ir jie neapimtų viso galimo kultūros lauko IS/DB.

Veikloje numatytas projektų vykdymui reikalingos projektų tiesioginės veiklos ir išlaidos, įskaitant bet neapsiribojant, reikalingų paslaugų, projektų komandų darbo užmokesčio išlaidos už laiką, vykdam tiesiogines veiklas, tiesioginių veiklų įgyvendinimui reikalingų dokumentų (galimybių studijų, investicijų projekto, specifikacijų ir pan.) parengimo, techninės priežiūros paslaugos.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. Lietuvių).

Projektų vykdytojai

Įstaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos.

Siekiami rezultatai

- atnaujintos IS/DB, tiek, kiek reikalinga sklandžiam ir greitam skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių atvėrimui, peržiūrai ir sklaidai, apskaitai, bei optimaliems vidiniams procesams;
- įdiegiamas EDM standartas ir suvienodinti skaitmeninimo procesai - ne mažiau kaip 12 informacinių sistemų ir/ar duomenų bazių;
- realizuojamas Ministro Pirmininko pavedimas dėl elektroninio archyvo formavimo;
- realizuojama sprendimas dėl leidinių pritaikomumo negalias turintiems asmenims;
- centralizuotai atverti ir išplėsti kultūros paveldo srities ištekliai ir duomenys bei įgyvendinta kultūros paveldo el. paslaugų transformacija sukuriant į vartotojus orientuotas el. Paslaugas.

Finansavimo apimtis

29 369 353 EUR. Remiantis preliminaria rinkos apklausa ir kultūros įstaigų pateiktais poreikiais, daroma prielaida, kad kiekviena įstaiga tam, kad pasiekti norimus rezultatus vidutiniškai turės investuoti 2 448 000 EUR (suma kiekvienai įstaigai varijuos, priklausomai nuo informacinės sistemos ir / ar duomenų bazių dydžių, naudojamų technologijų).

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas, vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai

Aprašymas

Ši veikla siekia *IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas*, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu veikloje apibrėžtų tikslų tą pačia apimtimi, tačiau šios veiklos atveju sukuriamą centralizuota kultūros išteklių duomenų bazė, konsoliduojanti dalies įstaigų turimų skaitmeninių ir skaitmenintų duomenų ir originalių (RAW) skaitmeninių/skaitmenintų bylų. Centralizuotoje duomenų bazėje originalios bylos yra apdorojamos ir sukuriamos aukštos raiškos išvestinės skaitmeninės bylos, skirtos pakartotiniam panaudojimui ir viešinimui vieningoje „E. kultūra platformoje“. Dalis duomenų į centralizuotą duomenų bazę integruojasi per sąsajas, originalias skaitmenines bylas ir toliau saugant atskirų įstaigų informacinių sistemų duomenų bazėse. Tokiu būdu būtų išvengiama duomenų dubliavimo ir efektyviai naudojami turimi resursai. Į centralizuotą duomenų bazę duomenis pateiks tos kultūros ir meno įstaigos, kurios valdo, kaupia, saugo ir vykdo skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių sklaidą. Veiklos metu patvirtinamas metaduomenų standartas (siūlomas – EDM) ir atliekamas skaitmeninimo procesų suvienodinimas:

- centralizuotoje duomenų bazėje esantiems konsoliduotiems duomenims;
- įstaigų duomenų bazėse esantiems duomenims, kurie į „E. kultūra platformą“ perduodami programinių sąsajų būdu;
- atnaujinus DB/IS bus pasiektas 5 duomenų brandos lygis.

Veikloje numatytas projektų vykdymui reikalingos projektų tiesioginės veiklos ir išlaidos, įskaitant, bet neapsiribojant, reikalingų paslaugų, projektų komandų darbo užmokesčio išlaidos už laiką, vykdam tiesiogines veiklas, tiesioginių veiklų įgyvendinimui reikalingų dokumentų (galimybių studijų, investicijų projekto, specifikacijų ir pan.) parengimo, techninės priežiūros paslaugos.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);

- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. Lietuvių).

Projektų vykdytojai

Įstaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos.

Siekiami rezultatai

- Integruota ne mažiau 12 įstaigų su turimomis informacinėmis sistemomis arba duomenų bazėmis;
- Centralizuotoje duomenų bazėje metaduomenys aprašomi ir gaunami EDM standartu, kas užtikrina objektų integraciją į tarptautines platformas;
- Duomenys laikomi ir saugomi valstybės debesijoje, užtikrinant jų išsaugojimą;
- Realizuojamas LR vyriausybės nutarimas dėl galimybės EAIS kaupti ir saugoti ISR įrašus, papildyti NDF vertingais informaciniais šaltiniais;
- Realizuojamas sprendimas dėl leidinių pritaikomumo negalias turintiems asmenims;
- Paruošiamas pagrindas ateityje konsoliduoti visus kultūros lauko įstaigų duomenis, netgi atsisakant atskirų duomenų bazių dabartinėse informacinėse sistemose;
- Kuriant centralizuotą duomenų bazę sukuriama galimybė pagal atskirus programuojamus požymius realizuoti ilgalaikio išsaugojimo sprendimą;
- Centralizuotai atveriami ir išplečiami kultūros paveldo srities ištekliai ir duomenys bei įgyvendinta kultūros paveldo el. paslaugų transformacija sukuriant į vartotojus orientuotas el. paslaugas.

Finansavimo apimtis

17 416 848 EUR. Remiantis preliminaria rinkos apklausa ir kultūros įstaigų pateiktais poreikiais.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdam projektų programą atskirų projektų valdymo principu

Aprašymas

Veiklos apimtyje yra numatytas šiuolaikinių technologijų metaduomenų apdorojimui, paieškai, navigacijai, analitikai, peržiūrai diegimas, tokių kaip:

- dirbtinio intelekto sprendimų diegimas, siekiant automatizuoti išsamios informacijos apie skaitmeninius objektus pateikimą: dvimačių skaitmeninių vaizdų atpažinimo (objektų, asmenų veidų identifikavimo) ir tekstų (nestruktūrizuotų metaduomenų) analizės sprendimų pritaikymas automatizuojant reikšmių iš struktūruotų sistemos duomenų (klasifikatorių, tezaurų) pateikimą;
- personalizuotos objektų paieškos technologinių sprendimų diegimas: inovatyvių skaitmeninio turinio paieškos sprendimų, analizuojančių galutinių turinio naudotojų poreikius pagal jų elgseną ir pateikiančius automatinius skaitmeninio turinio bei elektroninių paslaugų pasiūlymus, diegimas;
- sukurtos įtraukios leidybos priemonės (lietuviško balso sintezatorius, automatizuoto formatų generatorius, iliustracijų atpažinimo, lietuvių kalbos skiemenavimo);
- sumanioji sistema: analizuotų jos vartotojų turimas žinias, anksčiau vykdytas paieškas, poreikius, emocijas, o taip pat, remiantis esama geriausia pasauline praktika ir skaitytojo esama emocine ir fiziologine būkle, realiu laiku pateiktų jam labiausiai rūpimus elektroninius informacijos išteklius;

- IIIF technologijos realizavimas: karkaso manifestų diegimas ir programų sąsajų pritaikymas skaitmeninėse talpyklose ir sistemose.

Šios veiklos atveju numatytas šiuolaikines technologijas skirtinga apimtimi kiekviena dalyvaujanti įstaiga diegiasi atskirai.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. lietuvių).

Projektų vykdytojai

Įstaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos.

Siekiami rezultatai

- Įdiegta 12 šiuolaikinių technologijų sprendimų komplektų;
- dirbtinio intelekto būdu diegiami, automatizuoti informacinės paieškos apie skaitmeninius objektus, bei skaitmeninių vaizdų atpažinimo ir tekstų analizės sprendimai. Automatizuojami sistemos duomenų klasifikatoriai, tezaurai;
- personalizuotos objektų paieškos technologinių sprendimų diegimas: inovatyvių skaitmeninio turinio paieškos sprendimų, analizuojančių galutinių turinio naudotojų poreikius pagal jų elgseną ir pateikiančius automatinis skaitmeninio turinio bei elektroninių paslaugų pasiūlymus.

Finansavimo apimtis

18 000 000 EUR. Remiamasi rinkos dalyviu preliminaria apklausa bei įstaigų pateiktais poreikiais, įvertinus galimas apimtis, skaičiuojama, kad vidutiniškai vieno šiuolaikinių technologijų kompleksinio diegimo kaina siektų 1 500 000 EUR.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai

Aprašymas

Ši veikla įgyvendina 5-oje veikloje numatytus sprendinius: šiuolaikinės technologijos diegiamos centralizuotai ir funkcionuoja vieningoje duomenų bazėje. Sukuriami sprendimai, kurie veikia tiek su duomenimis esančiais centralizuotoje duomenų bazėje, tiek į centralizuotą duomenų bazę patenkančiais per programines sąsajas. Atskirų įstaigų informacinėse sistemose nėra diegiami centralizuotai kuriami/diegiami šiuolaikiniai technologiniai sprendimai, tokiu būdu išvengiame dubliavimo, kas būtų daroma skirtinguose projektuose, tačiau jie gali būti naudojami tų įstaigų informacinėse sistemose, bet neturi reikalauti papildomų investicijų dėl pritaikomumo. Atskiri šiuolaikinių technologijų sprendimai gali būti kuriami/diegiami atskirų įstaigų informacinėse sistemose, kurios perduoda savo duomenis į centralizuotą duomenų bazę tuo atveju, kai tie sprendimai yra specifiniai ir skirti tik tos specifinės duomenų bazės vartotojams ir jie nebūtų naudojami centralizuotos duomenų bazės išorinių ir vidinių IS/DB vartotojų.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. Lietuvių).

Projektų vykdytojai

Ištaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos.

Siekiami rezultatai

Mažiausiai 1 kompleksinis diegimas, apimantis reikalingus šiuolaikinių technologijų sprendimus išoriniam ir vidiniam IS/DB vartotojui, ir užtikrinantis įdiegtų sprendimų bendrą naudojimąsi:

- dirbtinio intelekto būdu diegiami, automatizuoti informacinės paieškos apie skaitmeninius objektus, bei skaitmeninių vaizdų atpažinimo ir tekstų analizės sprendimai. Automatizuojami sistemos duomenų klasifikatoriai, tezaurai;
- personalizuotos objektų paieškos technologinių sprendimų diegimas: inovatyvių skaitmeninio turinio paieškos sprendimų, analizuojančių galutinių turinio naudotojų poreikius pagal jų elgseną ir pateikiančius automatinis skaitmeninio turinio bei elektroninių paslaugų pasiūlymus.

Finansavimo apimtis

9 958 465 EUR. Lėšų poreikis apskaičiuotas remiantis rinkos dalyvių preliminarą apklausa bei įstaigų pateiktais poreikiais, taip pat įvertinus galimas diegimo apimtis bei pasirinktą iš dalies konsoliduotą projekto programos įgyvendinimo būdą.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: E. kultūra programos komunikacijaAprašymas

Investicija visų pirma yra orientuota į šiuolaikinį vartotoją, ieškančią ar potencialiai galintį ieškoti kultūros išteklių virtualioje erdvėje, todėl itin svarbu komunikuoti apie atsiveriančias kultūros išteklių teikiamas naudas bei galimybes. Vartotojas turi būti sudominamas skaitmeniniais ir skaitmenintais kultūros ištekliais, kviečiamas gerėtis kultūra ir skaitmeniniu būdu, lengvai ir patogiai, kad ir kur jis/ji tuo metu bebūtų. Veikloje numatyta komunikacija bus vykdoma atsižvelgiant į tikslines grupes, parenkant atitinkamai grupei aktualias komunikacijos žinutes. Pavyzdžiui, verslo subjektams aktualu žinoti apie pakartotinio duomenų panaudojamo galimybes ir kaip jomis pasinaudoti, negalią turintys asmenys - apie jiems atsiveriančią turinį. Įgyvendinant veiklą, ruošiant ir atrenkant skaitmeninį ar skaitmenintą turinį, kuris bus pateikiamas vartotojui (patrauklumo išgryninimas, susidomėjimo turimais ištekliais sužadinimas, atveriamų išteklių komunikavimo prioretizavimas) ir numatant konkrečias komunikacijos priemones bus pasitelkiama komunikacijos ir marketingo specialistų pagalba iš išorės (paslaugos pirkimas), pradedant nuo komunikacijos kampanijos strategijos parengimo ir vėliau organizuojant ir vykdant komunikacijos kampanijoje suplanuotas veiklas

Taip pat šios veiklos apimtyje planuojamos ir projektų vykdytojų informavimo ir viešinimo priemonės, skirtos informuoti apie ES finansavimą visuomenei, žiniasklaidai ir kitoms tikslinėms auditorijoms. Komunikacija bus pradėta dar vykstant kitų veiklų įgyvendinimui, likus bent 12 mėn. iki kitų veiklų įgyvendinimo pabaigos. Atsižvelgiant į kitų veiklų įgyvendinimo grafiką, komunikacijos veikla planuojama nuo 2025 m. pradžios.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. Lietuvių).

Projektų vykdytojas

Projektus įgyvendinančios įstaigos.

Siekiami rezultatai

Veiklos detalūs rezultatai bus detalizuoti komunikacijos kampanijos strategijoje, atsižvelgiant į tikslinėms grupėms numatytas komunikacines priemones (įskaitant, bet neapsiribojant): komunikacijos renginiai, publikacijos, interaktyvios visuomenės informavimo akcijos, reklama ir komunikacija socialiniuose tinkluose, vaizdo klipų sukūrimas ir transliavimas, reklaminių skydelių sukūrimas ir talpinimas interneto portaluose ir platformose, reklama paieškos platformose ir pan.

- komunikacijos kampanijų skaičius: ne mažiau 1;
- komunikacijos renginių skaičius: ne mažiau kaip 1;
- komunikacijos veiklų įgyvendinimo trukmė: ne mažiau kaip 12 mėn.

Finansavimo apimtis

1 273 500 EUR.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

Veikla: Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas

Aprašymas

Sukūrus patrauklią virtualaus turinio pateikimo vartotojui sąsają, itin svarbu užtikrinti kokybiško kultūros turinio pasiūlą, sudarant sąlygas skaitmenizuoti aukščiausio, įvairaus meninio turinio kultūros produktus ir paslaugas, reaguoti šiuolaikinio vartotojo poreikius. Žinant, kad skaitmeninio produkto pasiekiamumas yra neribotas, suskaitmeninti šiuolaikinės kultūros produktai pasitarnaus tiek plėtojant Lietuvos auditoriją bei ją ugdant, suteikiant prieigą prie aukštos meninės kokybės paslaugų, tiek didinant Lietuvos kultūros žinomumą užsienyje. Tuo pačiu tai ir ilgesnis kūrinių prieigos laikas, leidžiantis susipažinti su kultūros vertybėmis išsamiau. Pažymėtina, kad LR vyriausybei paskelbus ekstremaliąją padėtį ir karantiną ir dėl to draudžiant kultūros įstaigų lankymą, kultūros paslaugų teikimą ir kultūros renginių organizavimą 2020 m. Lietuvos

kultūros taryba įgyvendino programą, kuria siekta užtikrinti kultūros ir meno organizacijų veiklų tęstinumą per skaitmeninių kultūros produktų ir paslaugų (taip pat naujų) kūrimą. Per 2020 m. kovo – gruodžio mėn. buvo išskirstyta 8 mln. eur. projektams įgyvendintiems tokias veiklas kaip: kultūros produktų ir (ar) paslaugų perkėlimas į skaitmeninę erdvę, naujų kultūros produktų ir (ar) paslaugų kūrimas, jas pritaikant prie pasikeitusių kultūros vartojimo aplinkybių karantino laikotarpiu ir po jo, bei kitas susijusias veiklas užtikrinančias kūrėjų aktyvumą, tarpusavio bendradarbiavimą ir kūrinių prieinamumą. Šios programos apimtis ir kūrėjų potencialas kurti skaitmeninius produktus, o taip pat pandemijos metu įgyti kūrybinio sektoriaus įgūdžiai, įsisavintos technologijos, bei nauji vartotojo įpročiai, leidžia daryti prielaidą, kad visuomenės paklausa skaitmeniniam ir suskaitmenintam šiuolaikiniam kultūros turiniui, išliks ir galimai augs. Todėl būtina nuolat formuoti tokių produktų pasiūlą, ypatingą dėmesį skiriant grupėms, kurios šiai dienai stokoja specialiai jiems kuriamo įtraukaus skaitmeninio kultūros turinio, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), moksleiviams, taip pat asmenims, kurie dėl savo negalios ar specialiųjų poreikių, negali pasiekti kultūros turinio įprastiniu būdu.

Tikslinės grupės

- 16 – 74 m. Lietuvos gyventojai, besinaudojantys internetu (2020 m. internetu naudojosi 83 proc. 16–74 metų amžiaus gyventojų);
- moksleiviai (2021 m. pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 327 000 moksleivių);
- vyresnio amžiaus asmenys (65 m. ir vyresni), (2020 m. duomenimis, Lietuvoje gyveno 536 302 asmenys, 65 m. ir vyresni);
- asmenys su negalia (2020 m. duomenimis - 229 578 asmenys);
- asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto (daugiau kaip 500 tūkst. gyventojų turi įvairių sutrikimų – sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos ir kt.);
- verslo subjektai (2021 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius - 108 258);
- lietuvių diaspora užsienyje (2021 m. duomenimis užsienyje gyvena apie 459 tūkst. lietuvių).

Projektų vykdytojai

Įstaigos, skaitmeninančios, kaupiančios ir saugančios suskaitmenintus kultūros išteklius ir siekiančios jų atvėrimo visuomenei bei geresnės sklaidos.

Siekiami rezultatai

Ne mažiau kaip 345 suskaitmenintų objektų.

Finansavimo apimtis

5 374 401 EUR. Lėšų poreikis apskaičiuotas remiantis Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamos programos „Kultūros ir meno organizacijų naujų produktų ir (ar) paslaugų kūrimas“ rezultatais ir vidutine projekto verte (15 tūkst. Eur). Programos apimtyje yra finansuojamos kultūros išteklių skaitmeninimo veiklos, todėl numatyta vidutinė projekto vertė atitinka numatomą objektų skaitmeninimo kainą.

Finansavimo forma

Dotacija

(Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšos; Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM).

TREČIASIS SKIRSNIS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO
ALTERNATYVŲ Palyginimas ir GERIAUSIOS ALTERNATYVOS PASIRINKIMO
ARGUMENTAI

Alternatyvų palyginimas atliekamas taikant sąnaudų ir naudos analizę. Alternatyvų palyginimas atliekamas naudojant skaičiuoklę, viešai paskelbtą adresu: https://www.ppplietuva.lt/lt/docview/?file=%2Fdocuments%2Ffiles%2FPriemoniu+skaiciuokle_v1_0_20210211.xlsm

Naudojant skaičiuoklę apskaičiuojamos ir nurodomos kiekvienos alternatyvos palyginamojo rodiklio (ekonominio naudos ir išlaidų santykio) reikšmės:

Alternatyva	Alternatyvos pavadinimas	Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS)
Alternatyva 1	Skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių prieinamumo didinimas, projektų programą vykdant projektų valdymo principu	0,89
Alternatyva 2	Skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių prieinamumo didinimas, projektų programą vykdant programos valdymo principu, objektų duomenų bazes integruojant mišriu būdu	1,46

Socialinės-ekonominės naudos skaičiavimo prielaidos yra išsamiai apibūdintos priemonės skaičiuoklės darbalapyje „EN“ kiekvienai alternatyvai atskirai laikotarpiui nuo 2023 m. iki 2042 m. kalendorinių metų.

Skaičiuoklės darbalapyje „EN“ apskaičiuotas vartotojų laikas, skiriamas naudotis skaitmeniniais ištekliais, papildomai pridedant išlaidas už naudojimąsi mokamais skaitmeniniais ištekliais. Šis laikas atspindi vartotojo pasiryžimą sumokėti už naudojimąsi kultūros skaitmeniniais ištekliais, todėl numatomas ekonominės naudos komponentas yra „Pasiryžimas sumokėti už naudojimąsi kultūros skaitmeniniais ištekliais“.

Dėl reinvesticijų poreikio įvertinimo

Atsižvelgiant į tai, kad IT infrastruktūros palaikymui kasmet yra numatomos papildomos infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos, reinvesticijos nėra numatomos, o investicijų likutinė vertė yra apskaičiuota taikant 30 metų amortizacijos laikotarpį.

Dėl veiklos ir palaikymo sąnaudų bei veiklos pajamų įvertinimo

Pagal įstaigų pateiktus duomenis įstaigos, kurios turi savo informacines sistemas šiuo metu patiria tokius kaštus:

1. Lietuvos nacionalinis dailės muziejus – 90 000 Eur/metus;
2. Lietuvos kino centras prie Kultūros ministerijos – 10 000 Eur/metus;
3. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, sektorinis skaitmeninimo centras – 41 000 Eur/metus;
4. Lietuvos aklųjų biblioteka – 47 000 Eur/metus;
5. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba – 50 000 Eur/metus;
6. Lietuvos centrinis valstybės archyvas – 10 000 Eur/metus;
7. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos – 262 000 Eur/metus;
8. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka – 103 000 Eur/metus.

9. Numatoma, kad priemonės apimtyje taip pat dalyvaus kitos įstaigos, kurios neturi savo informacinių sistemų, tačiau turi duomenų bazes ir atskirus duomenis, kuriuos planuoja patalpinti į E. kultūra platformą. Šios įstaigos nekaupia atskirų duomenų dėl tokių duomenų bazių išlaikymo, todėl daroma prielaida, kad vidutinės vienos įstaigos sąnaudos per metus sudaro 12 000 Eur / metai (apima minimalias sąnaudas duomenų bazės palaikymui, priežiūrai ir informacijos tvarkymui. Numatomas tokių įstaigų skaičius yra 10, todėl bendra sąnaudų suma yra 120 000 Eur / metai.

Atkreiptinas dėmesys, kad praktiškai visoms IS ir DB nebuvo skiriamas pakankamas dėmesys ir finansavimas, kuris užtikrintų kokybišką jų funkcionavimą ir turimų duomenų nepraradimą. Kai kurios DB

aplamai neturėjo finansavimo priežiūrai ir palaikymui, o esami technologiniai sprendimai negalėjo užtikrinti duomenų kopijavimo ir išsaugojimo, kas ženkliai didina rizikas juos prarasti.

Be to, būtina įvertinti, kad dalis informacinių sistemų bus perkelta į centralizuotai valdomą valstybės IT infrastruktūrą, todėl informacinių sistemų valdytojai bei tvarkytojai šių sąnaudų tiesiogiai nepatirs: šias sąnaudas patirs centralizuotai valdomos infrastruktūros valdytojas, tačiau į tai turi būti atsižvelgta, atliekant konsoliduotą lėšų srautų analizę.

Priemonės apimtyje yra daroma prielaida, kad infrastruktūros būklės palaikymui bus skiriama iki 6 % investicinių veiklų įgyvendinimui numatytos sumos, įvertinus šiuos viešai prieinamus duomenų šaltinius:

- https://www.plantservices.com/assets/wp_downloads/pdf/110912-Life-Cycle-Engineering-budgeting-maintenance.pdf.

Dokumente yra paaiškinama, kad infrastruktūros būklės biudžeto sudarymui svarbus yra pradinis investicijų dydis (kitais tariant, turto klasė ir pobūdis), tačiau nėra svarbus ekonominės veiklos sektorius. Taip pat nurodoma, kad infrastruktūros būklės palaikymui gali būti numatomi įvairūs dydžiai, susieti su investicijų dydžiu (nuo 1 iki 8%);

- https://www.hpw.qld.gov.au/_data/assets/pdf_file/0020/3278/mmfmbm.pdf. Dokumente paaiškinama, kad minimalus dydis infrastruktūros būklės palaikymui yra 1 % nuo investicijų vertės, tačiau šis dydis gali būti didesnis, jeigu apima, pvz., sudėtingus objektus,

- <https://limblecmms.com/blog/equipment-maintenance/>. Dokumente paaiškinamos skirtingos strategijos, kurių pagrindu gali būti formuojamas infrastruktūros būklės palaikymui skiriamas biudžetas. Priemonės veiklų vykdytojai numato taikyti prevencinį arba sąlyginį infrastruktūros būklės palaikymą,

- <http://www.cidb.org.za/wp-content/uploads/2021/07/Infrastructure-Maintenance-Budgeting-Guideline.pdf>. Dokumente pateikiamos rekomenduojamos reikšmės atskiriems ekonominės veiklos sektoriams (svyravimo ribos yra nuo 2% iki 15%),

- <http://www.open.edu/openlearncreate/mod/oucontent/view.php?id=13237§ion=1.6.2>.

Dokumente paaiškinami ir akcentuojami skirtumai tarp turto klasių infrastruktūros būklės palaikymo išlaidų požiūriu sveikatos apsaugos sektoriuje, tai yra sveikatos apsaugos sektoriuje pastatams infrastruktūros būklės palaikymui siūloma skirti iki 2 % investicijų vertės, kitiems statiniams ir aptarnavimui – iki 4%, o įrangai – iki 6 %, atskiroms informacinėms sistemoms gali būti skiriama iki 20 % nuo reikalingų investicijų į EAIS (Elektroninio archyvo informacinės sistemos) modernizavimą sumos priežiūrai ir reguliariam techninių priemonių ir licencijų atnaujinimui.

- Elektroninio archyvo informacinės sistemos techninis aprašymas (specifikacija) yra viešai prieinama adresu:

https://registrai.lt/management/object_files/get_object_file/10992/3/2356 (psl. 30; jei vartotojas pirmą kartą lankosi puslapyje www.registrai.lt, paspaudus pateiktą nuorodą, atidaromas puslapis <https://registrai.lt/login>. Šiame puslapyje vartotojui reikėtų uždėti varnelę „Sutinku su licencijos sąlygomis“, paspausti mygtuką „Duomenų peržiūra“ bei dar kartą paspausti pateiktą nuorodą).

Skaičiuoklės analizėje atvaizduojamas veiklos sąnaudų pokytis, tai yra skirtumas tarp numatomų veiklos išlaidų bei esamų veiklos išlaidų.

Informacija apie projekto apimtyje gaunamas pajamas (kurios yra susijusios tik su informacinių sistemų ir duomenų bazių naudojimu) nėra renkama / apskaitoma, todėl laikomasi prielaidos, kad esamoje situacijoje veiklos pajamos nėra generuojamos.

Įdiegus E. kultūra platformą vienoje vietoje bus randami visų kultūros lauko institucijų (pareiškusių norą dalyvauti projekte) metaduomenys ir skaitmeniniai ir skaitmenizuoti objektai, kas palengvins jų radimą ir paskatins jų naudojimą ir pakartotinį panaudojimą. Planuojamos gauti pajamos iš virtualių parodų, ekskursijų, scenos menų įstaigų spektaklių, filmų edukacijų ir kitų paslaugų ir produktų, kurie bus sukurti bendroje įstaigų veikloje, naudojant centralizuotai sukurtus šiuolaikinių technologijų priemones ir įrankius. Numatoma, kad dalis produktų bus platinama nemokamai, o dalis – mokamai, tačiau priemonės rengimo metu nėra sudarytas numatomų produktų sąrašas.

- Veiklos pajamų planavimo tikslu yra daromos prielaidos, kad: vidutinė vieno produkto kaina bus 5 Eur;
- Ši prielaida yra pagrįsta Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai pateikta informacija, kad 2021 m. asmenims buvo suteikta 98 700

administracinių paslaugų, o mokamų paslaugų buvo suteikta už 494,5 tūkst. eurų. Kartu įvertintas Valstybės archyvų mokamų paslaugų ir jų įkainių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymu IV-425 (kartu su vėlesniais pakeitimais), 2 skyrius (2.3.1., 2.4., 2.6., 2.7.1. punktai);

- Numatomas naujų produktų skaičius yra 345 vnt., iš jų mokamų yra 115 vnt. Prielaida atitinka numatomą suskaitmeninti objektų skaičiaus pokytį;
- Vidutinis pasinaudojimų skaičius kasmet sudarys iki 20 kartų kiekvieną savaitę, kas sudaro $52 \cdot 20 = 1\,040$ pasinaudojimų kasmet;
- Atitinkamai, numatoma pajamų suma sudaro $5 \cdot 115 \cdot 1\,040 = 598\,000$ Eur/m.

Dėl ekonominės naudos skaičiavimų pagrindimo

Apskaičiuojant ekonominę naudą, yra remiamasi šiomis prielaidomis:

1) numatomas platformoje įdiegtų mokamai prieinamų produktų skaičius atitinka veiklos pajamų prielaidas, tai yra 115 produktų;

2) numatomas platformoje įdiegtų nemokamai prieinamų produktų skaičius yra 230 vnt.;

Pirmajame skirsnyje „Plėtros programos pažangos priemonės poreikis, tikslinės grupės ir laukiamo pokyčio detalizavimas“ pateikiama informacija apie esamų išteklių peržiūrų skaičių, kuris ženkliai viršija tiek numatomą sukurti produktų skaičių, tiek numatomą pasinaudojimų šiais naujai sukurtais produktais skaičių per metus, todėl numatomi pasiekti rezultatai yra realūs ir pagrįsti.

3) pasibaigus investicijų laikotarpiui, kiekvienu mokamu produktu kasmet, yra pasinaudojama 1 040 kartų (20 kartų kiekvieną savaitę), o kiekvienu nemokamu produktu kasmet, yra pasinaudojama 4 160 kartų (80 kartų kiekvieną savaitę).

Pirmajame skirsnyje „Plėtros programos pažangos priemonės poreikis, tikslinės grupės ir laukiamo pokyčio detalizavimas“ pateikiama informacija apie tikslinių grupių dydžius užtikrina, kad numatomi pasiekti rezultatai yra realūs ir pagrįsti.

4) vidutinė pasinaudojimo trukmė yra 30 min.;

5) atitinkamai, bendras tikslinės grupės atstovų skiriamas laikas yra 538 200 valandų per metus;

6) apskaičiuojant kiekybinį įvertį, yra naudojamos www.ppplietuva.lt paskelbtos pasiryžimo sumokėti įverčiai, taikomi nuo 2022 m. sausio 1 d. Socialinės-ekonominės naudos skaičiavimo prielaidos taip pat yra apibūdintos priemonės skaičiuoklės darbalapyje „EN“ kiekvienai alternatyvai atskirai laikotarpiui nuo 2027 iki 2042 kalendorinių metų.

7) daroma prielaida, kad naujai sukurtų skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros produktų paklausa neženkliai, bet tolydžiai mažės vėlesniais metais. Tačiau po planuojamų projektų pabaigos bus suplanuotas ir įgyvendinamas E. kultūra platformos papildymas naujais produktais, kurie užtikrins platformos gyvybingumą ir patrauklumą. Taip pat šie produktai bus vertingi, kaip dokumentuojantis Lietuvos kūrybinius procesus ištekliai, ilgalaikėje perspektyvoje stiprinantys visuomenės tapatybę ir atsparumą. Esamų skaitmeninių ir skaitmenintų kultūros išteklių sutelkimas vienoje platformoje ženkliai padidins jų prieinamumą, skatins visuomenės domėjimąsi kultūros vertybėmis. Tiek esami, tiek naujai sukurti skaitmeniniai ir skaitmeninti kultūros ištekliai generuos antrinio panaudojimo potencialą ypatingai švietime, formaliajame ir neformaliajame ugdyme. Todėl ateityje jų indėlis į socialinio kapitalo formavimą augs.

Kultūros išteklių skaitmeninimo dėka taip pat atsiranda papildoma nauda tiek verslo, tiek mokslo sektoriams, kadangi atviri duomenų resursai gali būti panaudojami turizmo ir verslo sektorių plėtrai, visuomenės švietimo, mokslinių tyrimų ir kitais visuomenės pažangos tikslais, tačiau ši socialinė-ekonominė nauda nėra vertinama kiekybiškai neturint patikimų duomenų dėl galimo šio sektoriaus atvirų duomenų panaudojimo.

Alternatyvų poveikis viešiesiems finansams yra nurodytas lentelėse žemiau.

Alternatyva Nr. 1

Kodas	Viešųjų finansų srautas	Grynoji dabartinė vertė	Reali vertė
S.	Investicijų, reinvesticijų ir grynasis veiklos srautas (be PVM)	65 083 855	82 752 048
T.	Privataus ir NVO sektoriaus grynasis veiklos srautas (be PVM)	0	0
U.	PVM dalis, sumokėta privataus ir NVO sektoriaus	0	0
	POVEIKIS VIEŠIESIEMS FINANSAMS	-65 083 855	-82 752 048

Alternatyva Nr. 2

Kodas	Viešųjų finansų šrautas	Grynoji dabartinė vertė	Realinė vertė
S.	Investicijų, reinvesticijų ir grynasis veiklos šrautas (be PVM)	37 850 483	47 929 855
T.	Privataus ir NVO sektoriaus grynasis veiklos šrautas (be PVM)	0	0
U.	PVM dalis, sumokėta privataus ir NVO sektoriaus	0	0
	POVEIKIS VIEŠIESIEMS FINANSAMS	-37 850 483	-47 929 855

Įvertinus poveikį viešiesiems finansams bei palyginamojo rodiklio reikšmes, alternatyva Nr. 2 yra laikytina visuomenei naudingiausia alternatyva.

Remiantis jautrumo analize, reikšmingiausi naudų ir sąnaudų elementai yra šie:

- socialinė diskonto norma;
- pasiryžimas sumokėti už naudojamą kultūros skaitmeniniais ištekliais, kuris išreiškia naudojimosi naujai platformoje prieinamais produktais pokytį.

Visi šie elementai yra laikytini kritiniais kintamaisiais.

Planuojant priemonę, įvertintas poreikis tinkamai apibrėžti tinkamas finansuoti veiklas, siekiant užtikrinti galimybę naudotis naujai siūlomais produktais, nepriklausomai nuo vieno produkto ar atskirų produktų grupės didesnės ar mažesnės paklausos.

IV SKYRIUS GERIAUSIOS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS DETALIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS TEISINĖ APLINKA

Priemonės įgyvendinimo galimybių, finansuotinių veiklų, tikėtinų rezultatų ir poveikio, finansinio tęstinumo teisiniai apribojimai yra nurodomi šiuose teisės aktuose:

- 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 1K-240 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“, priimtas 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano patvirtinimo.
- 2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.
- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2021 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 781 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos patvirtinimo“.
- Europos Komisijos Rekomendacija (ES) 2021/1970 2021 m. lapkričio 10 d. dėl bendros Europos kultūros paveldo duomenų erdvės.
- 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų.

- 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).
- Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas.
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas.
- Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymas.
- Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 933 „Dėl Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koncepcijos patvirtinimo“.
- Skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų ir norminių dokumentų sąrašas, patvirtintas 2010 m. sausio 7 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-6 „Dėl Skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo ir prieigos standartų ir norminių dokumentų sąrašų patvirtinimo“.
- Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- Valstybės informacinių sistemų gyvavimo ciklo valdymo metodika, patvirtinta Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2014 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. T-29 „Dėl Valstybės informacinių sistemų gyvavimo ciklo valdymo metodikos patvirtinimo“.
- Organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų, taikomų kibernetinio saugumo subjektams, aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“.
- Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašas ir Saugos dokumentų turinio gairių aprašas, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registru ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“.
- Techninių valstybės registru (kadastrų), žinybinių registru, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl techninių valstybės registru (kadastrų), žinybinių registru, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo ir Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodikos patvirtinimo“.
- Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“.
- Tarptautinių ir nacionalinių klasifikatorių tvarkymo ir naudojimo valstybės ir žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 247 „Dėl Tarptautinių ir nacionalinių klasifikatorių tvarkymo ir naudojimo valstybės ir žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose taisyklių patvirtinimo“.

- Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijos, patvirtintos Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. T-36 „Dėl Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijų patvirtinimo“.

ANTRASIS SKIRSNIS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR
PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

Žemiau pateikiami projektų vykdytojai pagal kiekvieną priemonės veiklą.

Renkantis veiklų projekto vykdytojus, vertinti institucijos pajėgumai (žmogiškieji išteklių, kompetencijos ir gerosios patirtys) kas įtakotų ir užtikrintų tinkamą rezultatą.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau - LNB) turi ilgametę patirtį valdant nacionalinius, didelės apimties ES investicijų ir kitų finansavimo šaltinių lėšomis finansuojamus projektus. 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos periodu LNB įgyvendino 5 projektus, kurių bendra vertė viršija 10 mln. eurų. 2014-2020 m. laikotarpiu įgyvendinti 4 ES 2014-2020 m. investicijų periodo projektai, kurių bendra vertė apie 27 mln. Eurų, susijusių su informacinių sistemų ir infrastruktūros atnaujinimu. LNB Informacinių technologijų valdymo skyrius, atsakingas už 3 nacionalinės apimties informacinių sistemų palaikymą ir priežiūrą bei kiti skyriai, kurių darbas tiesiogiai susijęs su modernizuojamomis sistemomis. Teisės ir žmogiškųjų išteklių skyrius, atsakingas už visų LNB viešųjų pirkimų ir sudaromų sutarčių su tiekėjais kokybę ir kontrolę – vidutiniškai per metus įvykdo apie 1000 viešųjų pirkimų.

Lietuvos aklųjų biblioteka (toliau - LAB) yra specialioji ir vienintelė valstybinės reikšmės biblioteka pavaldi Kultūros ministerijai, kurios paskirtis – tenkinti asmenų, negalinčių skaityti įprasto spausdinto teksto dėl sensorinių (aklumo, silpnaregystės), fizinių funkcijų, raidos, kompleksinių sutrikimų ir kitų įgimtų ar įgytų sveikatos sutrikimų bei mokymosi sunkumų (toliau asmenys, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto), kultūrinius ir informacinius poreikius ir turi ilgametę patirtį valdant nacionalinius, didelės apimties ES investicijų ir kt. fondų lėšomis finansuojamus projektus. LAB yra pagrindinė minėtoms vartotojų grupėms skirtų informacijos išteklių pritaikytais formatais leidėja, sukaupusi didžiausią patirtį šioje srityje. Nuo 2012 m. LAB valdo ir administruoja virtualią biblioteką ELVIS kaip vieningą prieigos prie pritaikytos informacijos išteklių informacinę sistemą. 2014-2020 m. ES struktūrinės paramos periodu LAB sėkmingai įgyvendino projektą „MoBiLait: mokymosi galimybių atvėrimas žmonėms, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto, per Lietuvos bibliotekų tinklą“.

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba (toliau – Tarnyba) pažymi, kad už Projekto administravimą bus atsakinga pati Tarnyba, todėl administravimo paslaugos perkamos nebus. Projekto vykdytojas – Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, kuri turi sukaupusi žmogiškuosius išteklius ir kitas tinkamam informacinių sistemų kūrimui bei saugiam naudojimui užtikrinti svarbias aplinkybes. 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos periodu Tarnyba įgyvendino 3 (tris) projektus, kurių bendra vertė apie 4,7 mln. Eurų. 2014-2020 m. finansavimo laikotarpiu Tarnyba įgyvendino 1 (vieną) ES 2014-2020 m. investicijų periodo projektą, kurio vertė virš 2,9 mln. Eurų, susijusių su informacinių sistemų ir infrastruktūros atnaujinimu. Atsižvelgiant į Tarnybos veiklą reglamentuojančius teisės aktus ir vadovaujantis ankstesnių įgyvendintų projektų patirtimi, už Projekto įgyvendinimą, vykdymą bus atsakinga Tarnybos sudaryta Projekto administravimo ir vykdymo komanda.

Veiklos pavadinimas	Projektų vykdytojai
Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos aklųjų biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba.

Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos aklių biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba.
E. kultūra programos komunikacija	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos aklių biblioteka, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba.
Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Kultūros ir meno įstaigos

Tikslūs projektų vykdytojams taikytini teisiniai apribojimai bus nustatyti, parengus projektų finansavimo sąlygų aprašą arba analogišką dokumentą kiekvienos veiklos įgyvendinimui pagal nustatytą priemonės įgyvendinimo grafiką.

Galimi veiklų partneriai:

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (valstybės informacinės sistemos LIBIS ir VEPS);
Lietuvos nacionalinis dailės muziejus (valstybės informacinė sistema LIMIS);
Lietuvos aklių biblioteka (valstybės informacinė sistema ELVIS);
Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba (valstybės informacinės sistemos EAIS ir E- kinas Lietuvos valstybės centrinis archyvas);
Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (valstybės informacinės sistemos KVR ir KPEPIS);
Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka (skaitmeninis archyvas);
Vilniaus universiteto biblioteka (skaitmeninė kolekcija);
Valstybinė kultūros paveldo komisija (duomenų bazės);
Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija (duomenų bazė, tarptautinis registras);
Lietuvos nacionalinis kultūros centras (Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadas);
Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (14 duomenų bazių);
Lietuvos kino centras (lietuviškų filmų duomenų bazė);
Lietuvos šokio informacijos centras (Lietuvos šokio, cirko duomenų bazė);
VŠĮ "Meno avilys" su VU Istorijos fakultetu (Sinemateka);
Lietuvos nacionalinė filharmonija (skaitmeninė koncertų salė);
Nacionalinis Kauno dramos teatras (skaitmeninio/suskaitmeninto turinio duomenų bazė);
Lietuvos muzikos ir teatro akademija (mediateka, garso ir vaizdo archyvas);
Lietuvos radijo ir televizijos (audio ir video duomenų bazė);
Kitos kultūros ir meno sektoriaus įstaigos, valdančios informacines sistemas ir (ar) skaitmeninių išteklių duomenų bazes.

TREČIASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTAMS TAIKOMŲ ANALIZĖS METODŲ NUSTATYMAS IR PROJEKTŲ ATRANKOS BŪDAI
<p>I. PROJEKTAMS TAIKOMI ANALIZĖS METODAI</p> <p>Priemonės alternatyvos yra įvertintos taikant SNA metodą.</p> <p>Projektams, atrenkamiems pagal pažangos priemonės apimtyje numatytas vykdyti veiklas, yra numatoma taikyti SVA analizę, kadangi ne mažiau nei 70 procentų priemonės lėšų skiriama homogeniškiems projektams įgyvendinti.</p> <p>Pagal priemonę numatomi įgyvendinti projektai yra homogeniški, kadangi kiekvieno investicijų projekto apimtyje bus vykdomi veiksmai, susiję su kiekvienos investicinės veiklos (priemonės lygmeniu) įgyvendinimu, tai yra kiekvieno projekto apimtyje bus vykdomi sąsajų sukūrimo veiksmai, informacinių sistemų atnaujinimo veiksmai, technologijų diegimo veiksmai, projekto administravimo veiksmai bei kultūros turinio skaitmeninimo veiksmai.</p>

Kiekvienam projektui numatoma nustatyti minimalų produktų skaičių, kuris užtikrins, kad kiekvienas projektas sukurtų pakankamą naudą ir pasiektų pakankamus rezultatus lyginant su bendrais priemonės rodikliais.

Nesant galimybės taikyti SVA, konkrečiam projektui analizės metodas taip pat gali būti parenkamas remiantis Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir (ar) valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikos, patvirtintos viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (dokumentas skelbiamas interneto svetainėje www.finmin.lt), 3.5 skyriuje „Pasirinkite analizės metodą“ nustatyta tvarka. Vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 120.5 papunkčiu, alternatyvų analizė neatliekama ir investicijų projektas nerengiamas, kai planuojamos projekto investicijos į ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto sukūrimą, įsigijimą arba jo vertės padidinimą neviršija vieno milijono eurų.

II. PROJEKTŲ ATRANKOS BŪDAI

Žemiau pateikiami projektų atrankos būdai pagal kiekvieną veiklą atskirai.

Veiklos pavadinimas	Veiklos tipas	Įgyvendinimo būdas
Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	Investicinė	Valstybės planavimas
IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	Investicinė	Valstybės planavimas
Šiuolaikinių technologijų diegimas, vykdant projektų programą iš dalies konsoliduotai	Investicinė	Valstybės planavimas
E. kultūra programos komunikacija	Komunikacinė	Valstybės planavimas
Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	Investicinė	Konkursas / Valstybės planavimas

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS IR ĮGYVENDINIMO PLANAS

Numatomas priemonės įgyvendinimo laikotarpis – nuo 2022 m. IV ketvirčio iki 2026 m. III ketvirčio. Realiausia priemonės įgyvendinimo pradžia yra 2022 m. IV ketvirtis, pabaiga – 2026 m. III ketvirtis.

Detalus grafikas yra pateikiamas skaičiuoklės darbalapyje „Grafikas“:

- 1) atskirų priemonės veiklų rengimas truks nuo 2022 m. II ketvirčio iki 2023 m. IV ketvirčio;
- 2) atskirų priemonės veiklų paraiškų vertinimas bei sutarčių sudarymas truks nuo 2022 m. IV ketvirčio iki 2024 m. IV ketvirčio;
- 3) atskirų veiklų įgyvendinimas truks nuo 2022 m. IV ketvirčio iki 2026 m. III ketvirčio.

Numatyta priemonės įgyvendinimo sparta atitinka numatytų stebėsenos rodiklių tarpines (2025 m.) ir galutines (2030 m.) reikšmes, o apskaičiuota ekonominė nauda pagrindžia galimybę pasiekti šias rodiklių reikšmes nustatytu laiku.

PENKTASIS SKIRSNIS

PARTNERYSTĖ SU SUINTERESUOTOMIS ŠALIMIS IR SOCIALINIAIS IR EKONOMINIAIS PARTNERIAIS

Plėtros programos rengimo ir derinimo procesuose buvo taikomas partnerystės principas. Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonė buvo rengiama bendradarbiaujant su socialiniais ir ekonominiais partneriais. Priemonės rengimo metu buvo vadovujamasi plėtros programoje pateikta problemos bei jos priežasčių analize, siekiant parinkti labiausiai priežastis veikiančias veiklas.

- 2021-09-02 Kultūros ministerija pradėjo pasirengimo darbus, siekiant investicijas panaudoti efektyviausiu būdu ir nustatytais terminais. Įstaigoms, kurios yra skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių informacinių sistemų ar duomenų bazių valdytojoms, buvo suformuluotas ir išsiųstas klausimynas, kurio pagalba buvo identifikuoti organizacijų valdomų informacinių sistemų ir duomenų bazių atnaujinimo/modernizavimo poreikiai.

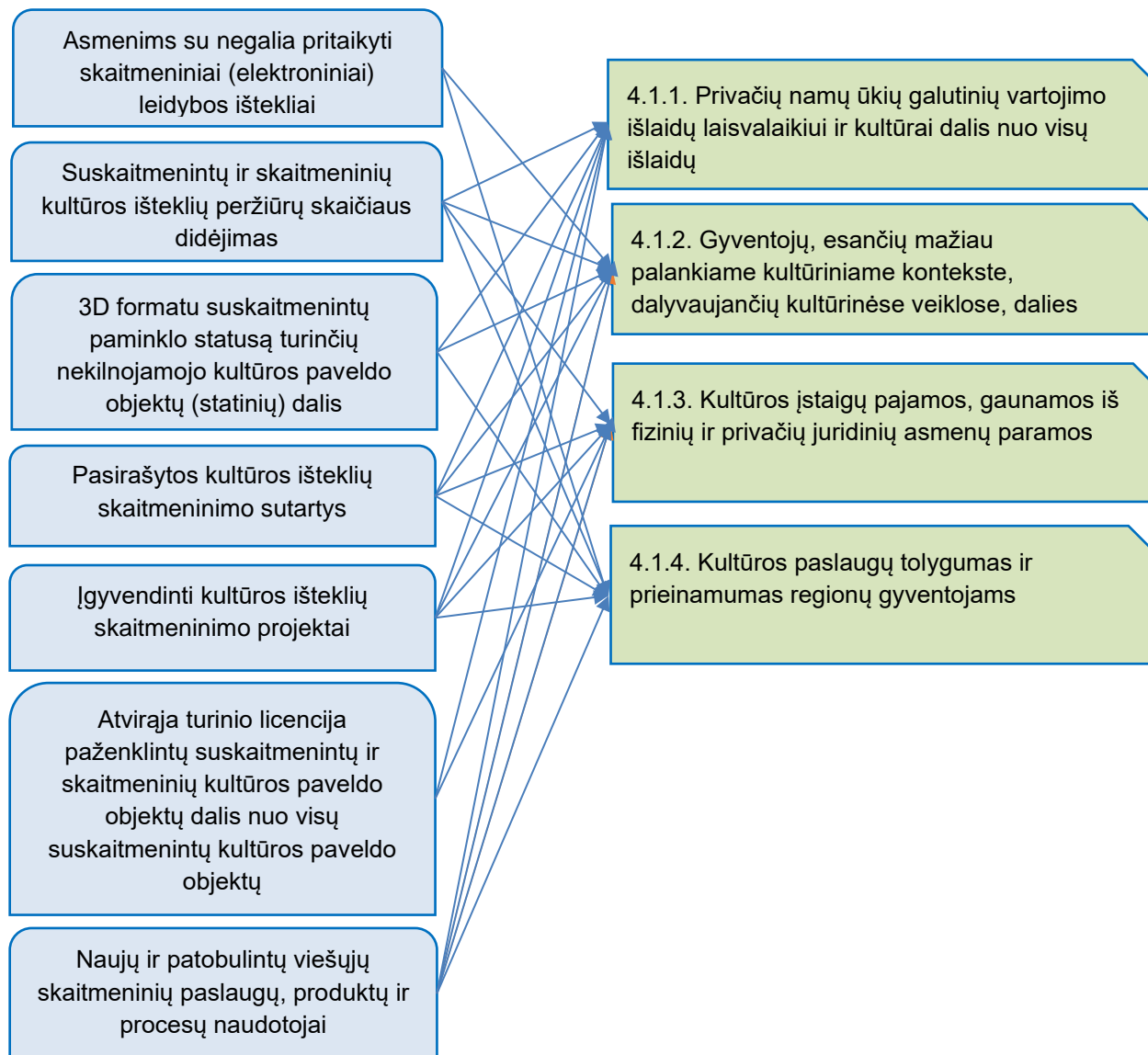
KM surengė mažiausiai tris konsultacijas su suinteresuotomis pusėmis šiame etape. Konsultacijų rezultatas: apibrėžti projektų programos E. kultūra pagrindiniai tikslai, uždaviniai, apimtis ir rodikliai

- 2021-11-09 Kultūros ministerija, suinteresuotoms šalims pristatė E. kultūra projektų programos sprendžiamas problemas, tikslus, uždavinius ir siekiamus rezultatus.
- 2021-11-22 Nr. Kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-1320 sudarytas E. kultūra projektų programos ekspertų kompetencijų tinklas, kuriam pavesta parengti išvadą dėl kultūros sektoriaus informacinių sistemų, registrų ir skaitmeninių išteklių konsolidavimo, užtikrinant valstybės ilgalaikius tikslus skaitmeninimo politikoje, išnagrinėti galimų sprendinių alternatyvas, įvertinti rizikas (9 posėdžiai). Į diskusiją dėl E. kultūra projektų programos apimties taip pat buvo įtrauktos kitos įstaigos saugančios ir skleidžiančios skaitmeninį ir suskaitmenintą kultūros turinį:
- 2022-01-14 ekspertų kompetencijų tinklas parengė ir pateikė Kultūros ministrui išvadą ir siūlymus dėl E. kultūra projektų programos sandaros, valdymo ir technologinių sprendinių, geriausios įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo;
- 2022-01-25 ekspertų kompetencijų tinklo išvada pristatyta KM politinei vadovybei. Pritarta E. kultūra projektų programai ir ją įgyvendinti renkantis centralizuotą informacinių sistemų ir duomenų bazių mišrią konsolidaciją.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS
RODIKLIAI IR PRIEMONĖS POVEIKIO MATAVIMAS

Pasirinktų stebėsenos rezultato ir produkto rodiklių sąsajos su poveikio rodikliais, nurodytais NPP, yra atvaizduotos žemiau.

Paveikslas Nr. 3. Stebėsenos rodiklių ir NPP rodiklių sąsajos

Duomenų šaltinis: sudaryta autorių.

Pasirinktiems stebėsenos rodikliams įtaką turi ir kiti veiksniai:

- 1) epidemiologinė situacija (esant netinkamai situacijai, kultūros paslaugų prieinamumas ir kokybė ženkliai suprastės),
- 2) kultūros sektoriaus darbuotojų nepakankama kvalifikacija,
- 3) Nesusiformavę kultūros vartotojų skaitmeninio kultūros turinio vartojimo įpročiai
- 4) Autorių teisių reguliavimas ir jo pasikeitimai;
- 5) Kūrėjų ir autorių neigiamos nuostatos;
- 6) kitų viešojo sektoriaus institucijų priimami sprendimai, kurie gali pakeisti kultūros paslaugų prieinamumą ar kokybę.

Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas ir tipas	Matavimo vienetas	Finansa-vimo šaltinis (-iai)	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Siekimos reikšmės	
					Tarpinė reikšmė 2025 m.	Galutinė reikšmė 2030 m.
R-08-001-04-01-03-01	„Asmenims su negalia pritaikyti skaitmeniniai (elektroniniai) leidybos ištekliai“ Rezultato rodiklis	Procentai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	15 (2021)	n/a	20 (2025)
R-08-001-04-01-03-02	„Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus didėjimas“ Rezultato rodiklis	Procentai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	0 (2021)	n/a	20
R-08-001-04-01-03-03	„3D formatu suskaitmenintų paminklo statusą turinčių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų (statinių) dalis“ Rezultato rodiklis	Procentai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	0 (2021)	n/a	50
P-08-001-04-01-03-04	„Pasirašytos kultūros išteklių skaitmeninimo sutartys“ Produkto rodiklis	Vienetai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	0 (2021)	n/a	12 (2023)
P-08-001-04-01-03-05	„Įgyvendinti kultūros išteklių skaitmeninimo projektai“ Produkto rodiklis	Vienetai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	0 (2021)	n/a	12 (2025)
P-08-001-04-01-03-06	„Atvirąja turinio licencija paženklintų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų dalis nuo visų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų“ Produkto rodiklis	Procentai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	8,5 (2020)	15	20
P-08-001-04-01-03-07	„Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai“ Produkto rodiklis	Vienetai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės planas „Naujos kartos Lietuva“ Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	0 (2022)	n/a	n/a

SEPTINTASIS SKIRSNIS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLŲ FINANSAVIMO FORMOS IR
FINANSAVIMO ŠALTINIAI

Lentelėje žemiau pateikiamas priemonės lėšų poreikio detalizavimas pagal finansavimo šaltinius. Planuojamos finansuoti veiklos neturi potencialo būti finansiškai gyvybingos. Finansinių priemonių taikyti neplanuojama.

Priemonė ar veiklos (poveiklės) negali būti finansuojamos iš Lietuvoje neadministruojamų finansavimo šaltinių, todėl tokie finansavimo šaltiniai nėra nurodomi.

Finansavimo apimtis ir šaltiniai	Lėšų poreikis (tūkst. eurų)			
	2022	2023	2024	Iš viso (suma visam priemonės įgyvendinimo laikotarpiui)
1.1. Valstybės biudžeto lėšos	173,554	368,657	1.331,880	6.119,880
1.1.1.1. Valstybės biudžeto lėšos	0	0	0	0
1.1.1.1.2. Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	173,554	368,657	1.331,880	6.119,880
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšos	0	0	0	0
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	826,446	1.755,509	6.342,286	30.000,000
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos (1.3.3.1.57)	826,446	1.755,509	6.342,286	30.000,000
1.4. Biudžetinių įstaigų pajamų įmokos ir kitos pajamos	0	0	0	0
2. Kitos lėšos	0	0	0	0
2.1. Savivaldybių biudžetų lėšos	0	0	0	0
2.2. Privačios lėšos	0	0	0	0
2.3. Kitos viešosios lėšos	0	0	0	0
IŠ VISO:	1.000,000	2.124,167	7.674,167	36.119,880

V SKYRIUS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLŲ SUVESTINĖ

Veikla	Veiklos (poveiklės, projekto) tipas	Galimi pareiškėjai	Projektų atrankos būdas	Valstybei svarbus ar (ir) Ministro Pirmininko strateginių projektų portfelio projektas (irašomas pažymis: VS, MPP)	Tiesiogiai prisidedama prie HP (Taip / Ne)	Valstybės pagalba (Taip / Ne)	Finansavimo forma	Finansavimo suma	Finansavimo šaltinis (-iai)	Rodiklio pavadinimas ir tipas	Siektina galutinė rodiklio reikšmė	Igyvendinimo pradžia (metai, ketv.)	Administruojančioji institucija	Dalyvaujanti institucija
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Patrauklios vartotojo sąsajos sukūrimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	I	Kultūros ir meno įstaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos	P	Ne	Taip	Ne	D	1.732,782	EGADP	R- Asmenims su negalia pritaikyti skaitmeniniai (elektroniniai) leidybės ištekliai R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus didėjimas P- Pasirašytos kultūros išteklių skaitmeninimo sutartys P- Igyvendinti kultūros išteklių skaitmeninimo projektai P- Atvirąja turinio licencija paženklinių suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų dalis nuo visų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų	20	2022 m. IV ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
2. IS/DB atnaujinimas ir duomenų sąsajumo užtikrinimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	363,884							VB netinkamam PVM*	20					
3. Šiuolaikinių technologijų diegimas vykdam projektų programą iš dalies konsoliduotai	14.504,940							EGADP	12					
4. E.kultūra programos komunikacija	K							2.911,908	VB netinkamam PVM		12	2025 m. I ketv.		
								8.255,649	EGADP		12			
								1.702,816	VB netinkamam PVM		20			
								1.064,975	EGADP		n/a			
								208,525	VB netinkamam PVM					

										P- Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai				
5.1. Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	I	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	P	Ne	Taip	Ne	D	2.231,405 468,595	EGADP VB netinkamam PVM	R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus padidėjimas R- 3D formatu suskaitmenintų paminklo statusą turinčių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų (statinių) dalis P- Atvirąja turinio licencija paženklintų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų dalis nuo visų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų	20 50 20	2024 m. II ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija,
<i>Projektai:</i>														
Informacinių sistemų ir registrų įrašų ilgalaikio išsaugojimo ir perdavimo į valstybės archyvus sukūrimas užtikrinant tokių įrašų vieningą prieigą vartotojams	I	Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba	P	Ne	Taip	Ne	D	1.735,473 364,449	EGADP VB netinkamam PVM	R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus didėjimas P- Atvirąja turinio licencija paženklintų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros	20 20	2022 m. IV ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	

										paveldo objektų dalis nuo visų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų P- Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai	n/a			
ELVIS – pritaikytų medijų platforma (prieigos prie įtraukaus kultūros turinio individualių poreikių turintiems vartotojams plėtra)	I	Lietuvos aklyjų biblioteka	P	Ne	Taip	Ne	D	3.400,598 534,006	EGADP VB netinkamam PVM	R- Asmenims su negalia pritaikyti skaitmeniniai (elektroniniai) leidybos ištekliai R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus didėjimas P- Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai	20 20 n/a	2022 m. IV ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	
E-kultūros platforma (vieningas suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros ir audiovizualinio turinio, elektroninių paslaugų ir sklaidos portalas)	I	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	P	Ne	Taip	Ne	D	20.161,158 4.233,843	EGADP VB netinkamam PVM	R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus didėjimas R- 3D formatu suskaitmenintų paminklo statusą turinčių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų (statinių) dalis	20 50 12 12	2023 m. I ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Kultūros ir meno įstaigos, esančios skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių IS ar DB valdytojos

										<p>P- Pasirašytos kultūros išteklių skaitmeninimo sutartys</p> <p>P- Įgyvendinti kultūros išteklių skaitmeninimo projektai</p> <p>P- Atvirąja turinio licencija paženklinytų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų dalis nuo visų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų</p> <p>P- Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai</p>	20			
										n/a				
Kultūros paveldo informacinių sistemų konsolidavimas ir modernizavimas	I	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	P	Ne	Taip	Ne	D	2.492,522 523,430	EGADP VB netinkamam PVM	R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus didėjimas P- Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai	20 n/a	2023 m. I ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
5.2. Kultūros turinio skaitmeninimas, siekiant kurti šiuolaikinio vartotojo poreikius atitinkančius produktus ir paslaugas	I	Kultūros ir meno įstaigos	K	Ne	Taip	Ne	D	2.210,249 464,152	EGADP VB netinkamam PVM	R- Suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių peržiūrų skaičiaus padidėjimas	20 20	2024 m. II ketv.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir

										P- Atvirąja turinio licencija paženkintų suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros paveldo objektų dalis nuo visų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų				inovacijų ministerija
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--------------------------

PRIEDAS:

1. Stebėsenos rodiklių aprašymo kortelė
